

KESKENY ÚT

A Közép-Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház lapja · XI. évfolyam, 46. szám, 2008. június

A tartalomból

A próbák célja

Az igazságról

Joseph Alleine élete

Ismered-e Istent?

Kinek kell olvasnia a Bibliát?

Az iszlám keresztyén
szemmel (1.)

Tizenéves terroristák?

Viszályok és megoszlások

Globális felmelegedés (1.)

A presbiteriánus
egyházkormányzás (2.)

A próbák célja

„És emlékezzél meg az egész útról, amelyen hordozott téged az Úr, a te Istened immár negyven esztendeig a pusztában, hogy megsanyargasson és megpróbáljon téged, hogy nyilvánvalóvá legyen, mi van a te szívedben, vajon megtartod-e az ő parancsolatait vagy nem?”

(5Móz 8,2)

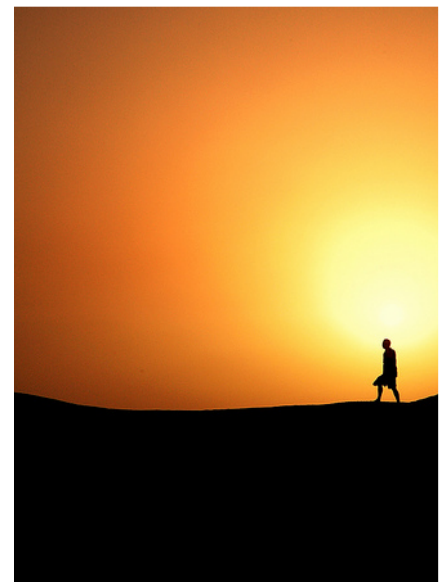
A negyven éves pusztai vándorlás az Ószövetség egyik központi eseménye. Igen részletes leírást kapunk a zsidó nép történetének eme időszakáról, és a későbbiekben is sok hivatkozás utal rá. Az Újszövetség párhuzamba állítja azokat a fizikai történéseket, amelyek a negyven éves vándorlás alatt zajlottak, a keresztyén ember lelki zarándokútjával. Mindenképpen sok tanítást és üzenetet hordoz ez az eseménysorozat.

Isten arra szólította fel Mózes által az ígéret földjének határához érkező választott népet, hogy emlékezzen vissza erre a negyven évre és ennek tanulságaira. Az idézett ige minket is emlékezésre szólít fel!

Emlékezésünk első kérdése: Miért ez a nagyon hosszú idő? Miért negyven év a pusztában? Hiszen a Párán pusztájától, a kémek kiküldésének helyétől (4Móz 13,4) alig néhány hét gyaloglás kellett volna még az ígéret földjéig. A kérdésre a gyors válasz: Isten így büntette meg a lázadó kémeket és a lázadó népet, amiért vissza akartak fordulni. A

harcosok generációjának (a 20 éven felülieknek) meg kellett halnia a pusztában. Ők nem mehetek be az ígéret földjére. Itt feltétlenül meg kell jegyeznem, hogy ez a büntetés nem az elkövetett bűn súlyosságának megfelelő igazságtétel volt, hanem sokkal enyhébb, inkább csak fenytetés. Az igazságos büntetés ugyanis az azonnali halál és kárhozattal lett volna. De ezek a lázadó emberek időt kaptak a bűnbánatra és megtérésre, amely által elkerülhették az örök kárhozatot. A felnőtt generációt tekintve ez rendben van, hiszen ők lázadtak, de miért kellett a gyermekeiknek miattuk szenvedni? Ők miért nem mehetek be hamarabb? Íme Isten válasza az igében: Hogy „megsanyargasson és megpróbáljon”.

A sanyargatás szót hallva bizonyára rossz érzésünk támad. A

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat.

Kiadja:

KÁROLYI GÁSPÁR TEOLÓGIAI
ÉS MISSZIÓI INTÉZET

3527 Miskolc, Kartács u. 1

Tel.: 46/412-558

Fax: 46/507-736

E-mail: kgtmi@t-online.hu

www.reformatus.net

ISSN 1788-5450

Szerkesztő: Bagoly Gyula

mi értelmezésünk szerint a sanyargatás csak negatív lehet, és arról szól, hogy valaki visszaél hatalmával, és szenvedést okoz alattvalóinak. Egész pontosan a szó jelentése: nélkülözéseknek, szenvedésnek vet alá. Ezt teszi Isten az Ő népével? Miért? Hogyan hozható összhangba ez a kijelentés Isten szeretetével? Ez az ige igen csak próbára teszi az Istenről alkotott képünket. Felszínre hozza, hogy helyesen ismerjük-e a Biblia Istenét, vagy sem. Talán megkönnyíti a dolgunkat, ha alaposabban tanulmányozzuk az ígéret földjére bevitt nemzedéknek az életét és Istenhez való viszonyát. Ha ezt figyelmesen meg tesszük, láthatjuk, hogy ez a generáció sokkal komolyabban félté Istent és ragaszkodott hozzá (a bűnök és bukások ellenére is), mint az előző és a következő generációk (Józs 24,31). Igaznak tűnik ebben az esetben is a Zsid 12,11: *„Bármely fenyítés ugyan jelenleg nem látszik örömdolgosnak, hanem keservesnek, ámde utóbb az igazságnak békességes gyümölcsével fizet azoknak, akik általa gyakoroltatnak.”* Igen, az Istentől származó sanyargatás az Ő választottai életében kegyelem és áldás, amely az Ő szeretetéből fakad. Tudom, hogy nem egyszerű lec ke ezt megérteni és megtanulni, de lehetséges. Jakab apostol ugyanis komolyan gondolja, amikor arra szólít fel, hogy örömmel tartsuk a próbákat az életünkben (Jak 1,2-3).

Azt látjuk, hogy a megsanyargatás összefügg a megpróbálással, része annak. Vagyis a próbák tartalmazhatnak nélkülözést, szenvedést. A pusztában vándorló emberek sok mindent nélkülöztek, és sok szenvedésben volt részük. A próbák alatti szenvedések olykor nagyon magas fokra hághatnak, mint például Jób esetében. A szenvedések elhordozását különösen megnehezíti, ha nem látjuk az

okot, nem értjük az összefüggéseket. Ennek is megvan a célja – tanuljunk meg bízni Istenünkben! De újra csak jön a kérdés: muszáj szenvedni ehhez? Nem lehetne másképp? Gondolkodjunk el egy kicsit! Keresztyén életünk azon időszakaiban, amikor nem voltak különösebb nehézségek, nélkülözések, szenvedések, hanem jól mentek a dolgaink, mit gondoltunk magunkról? Nem azt, hogy sikerült felnővekedni végre, adott dolgokban sikerült győzni bizonyos bűnök felett, és most már nem vagyunk annyira gonoszok – elértük a keresztyénség egy magasabb szintjét...? Valóban így van? Bár az előző kijelentés tartalmaz ugyan igaz állításokat, de van benne egy nagyon veszélyes gondolat: Hogy többet gondoljak magamról – bűnös természetemről –, mint ami valójában vagyok. Talán nincs is olyan keresztyén, akit ne kísértene meg ez a gondolat. És akkor Isten azt mondja: rendben, nézzük meg, hogy jobb vagy-e? Olyan vagy-e, amilyennek gondoldod magad, vagy mégsem?

Tehát lássuk meg, nézzük meg együtt, milyen a szíved? Milyen a lényednek, tudatodnak a központja? Engedjünk csak meg néhány olyan eseményt, ami felszínre hozza azt, ami a szívedben van! Legyen nyilvánvalóvá! Ugye nehezen képzeljük el, hogy egy nép, a választott nép, amely tele

van hálával és örömezzéssel a Vörös-tengeren való átkelés után, egy kevés idő múlva azt mondja, hogy Isten azért hozta a pusztába, hogy éhséggel ölje meg őket, vagy szomjúsággal pusztítsa el őket. Nehezen képzeljük el, hogy aranyborjút készítsen magának, és leboruljon előtte. És az a sok lázadás, amely újra és újra előtört a nép szívéből! Ha Isten minden nélkülözés és szenvedés nélkül bevitte volna őket az ígéret földjére, akkor mikor lett volna nyilvánvalóvá mindez a bűn és lázadás? És ki előtt kellett, hogy mindez nyilvánvalóvá legyen? Vajon nem tudta Isten, hogy mi van az Ő népének szívében? Azt valljuk és tanítjuk, hogy Isten mindentudó, ismeri a gondolatainkat és szívünk legrejtettebb dolgait is. Tehát tudta, hogy mi van a szívükben. Akkor ki nem tudta? Hát a nép. Te és én. Amikor azt hiszed, hogy elértél egy „magasabb szintet” a keresztyén életedben, akkor megfigyeld az arról, hogy mi van a szívedben, a bűnös természetedben. Talán már szembesültél bűneid mélységével és szörnyiségével, teljes romlottságod rettentessé voltával, de azt hiszed, azt reméled, hogy ez megváltozott, hogy jobb lettél. Ekkor Isten belevisz a próbába, megenged nélkülözést és szenvedést az életedben, nehéz döntések elé állít... és

ekkor elkezdi kijönni a szívedből az, ami benne van: a teljes romlottság. Igen, előtted kell nyilvánvalóvá legyen, mi van a szívedben. Neked kell megértened, megtanulnod és emlékezned erre sűrűn, hogy elkerülhesd a felfuvalkodás és büszkeség csapdait, hogy ne légy elégedetlen és aláztos maradj az Úr előtt. Tudomásul kell venned, hogy minden pillanatban szükséged van az Úrra és az Ő kegyelmére!

Lehet, hogy azt mondd mindezekre: „igen, tudom”. Emlékezz vissza utolsó próbáidra! Felismerted-e, megértetted-e, hogy próba az életedben az a nehézség, szenvedés, nélkülözés, amiben vagy? Megemlékeztél-e arról, hogy Isten azt akarja, bízzál benne és támaszkodj teljesen rá, hogy benne békességet lelj? Vagy inkább megfáradás, elkeseredés,

keserűség, majd elégedetlenség, s végül lázadás vett erőt rajtad? Úgy láttad, hogy a körülményeid és a körülötted levő személyek, testvérek a szenvedésednek az okozói? Esetleg a bűnbe menekülést az elviselhetetlenné vált feszültségből? Észrevetted, hogy egyre rosszabb lett? Eszedbe jutott, hogy vissza kellene fordulni az Úrhoz, és Nála keresni megoldást? Megláttad bűneid egész sorozatát, a saját magad okozta nyomorúságaidat? Leborultál-e bűnbánattal és sírtál-e az Úr előtt? Ide kell eljutnunk! Itt kezdődik a megnyugvás és a megtérés. Itt kezdődik az igazi békesség.

Bizonyára szeretnéd, hogy a hited helyes, biblikus és üdvözítő hit legyen. Szeretnéd, hogy Jézus Krisztus váltsága és kereszthalála mindig hálával, erővel és reménységgel töltsön el, és soha ne hagy-

ja hidegen a szívedet. Szeretnéd, hogy a menny kapuja megnyíljon előtted, ne pedig bezáruljon. Szeretnéd, hogy megszentelődjön az életed és hűséges gyermeke, szolgálja légy Istennek. Szeretnéd, hogy a békesség igazi biblikus békesség legyen (Fil 4,7). Szeretnéd, hogy győzelmes, háladó és örömteli életet élj. Szeretnéd az örökkévalóságot a Szentháromság Isten jelenlétében és dicsőségében eltölteni. Szeretnéd? Ha mindezeket szeretnéd, akkor szembe kell nézned a próbákkal. Akkor meg kell szeretned őket! Meg kell tanulnod felismerni őket és jól viszonyulni hozzájuk! Meg kell értened, hogy a javadat szolgálják! És akkor minden bizannyal fogsz tudni örülni a próbák között is, és maguknak a próbáknak is!

Kovács Ferenc

Az igazságról...

„Amikor az igazság leértékelődik, minden bizonytalanná válik...”

Ágoston

„Békességet – amennyire csak lehet, de igazságot – minden áron!”

Luther

„A kutya is ugat, ha gazdáját támadják. Gyáva lennék, ha látnám, hogy Isten igazságát támadják, és én csendben maradok...”

Kálvin

„Ha lelkedet egy igazság már kitérítette, nem nyerheti többé vissza eredeti méretét...”

Blaise Pascal

„Az igazság nemcsak informál, hanem transzformál is...”

William Jenkyn

„Arról hírt kaphatunk ugyan, hogy az igazság beteg, de arról, hogy halott – soha...”

William Gurnall

„Az igazság mindig felül van, mint az olaj; az ellenfélnek még igen erős nyomása sem tudja víz alá szorítani...”

C. H. Spurgeon

„Az egység igazság nélkül nem több összeesküvésnél...”

John Trapp

„Könnyebb találni sok embert, akik elég bölcssek ahhoz, hogy felfedezzék az igazságot, mint egyet, aki elég rettenthetetlen ahhoz, hogy mindenféle szembenállás ellenére is kiálljon érte.”

A. A. Hodge

„Szolgáld Krisztust, vállalld Őt fel! Legyen az Ő ügye a te ügyed is! Ne mondj le egy hajszálnyi igazságról sem, mert nem a tiéd, hanem az Istené!”

Samuel Rutherford

„Az isteni igazság cseppkőbarlanghoz hasonlít, amelyben a Szentlélek fáklyafénye feltárja előttünk a különböző tárnák szépsé-

gét, és céltudatos irányítással átvezérel a keresztül-kasul futó folyosók céltalannak tűnő labirintusán. Ő ismeri azokat mind, és céltudatosan vezet el az Isten mélységeibe. Így a Szentlélek megnyitja szemünket az egyik igazságnak a másik után való meglátására...”

C. H. Spurgeon

„Az igazság szembesítést követel, szerető szembesítést, de szembesítést...”

Francis Schaeffer

„A gondozatlan kerten hamar felülkerekednek a gyomok; a szív, amely nem gondolja az igazságot, és nem gyomlálja ki a tévelygéseket, rövidesen teológiai pusztasággá válik...”

A. W. Tozer

„Istennek három féltett dolga van ezen a világon: az Ő népe, az Ő tisztelete és az Ő igazsága. Nehéz megmondani, melyik ezek közül a legkedvesebb számára...”

Thomas Goodwin

„És megismeritek az igazságot, és az igazság szabadokká tesz.”

Jn 8,32

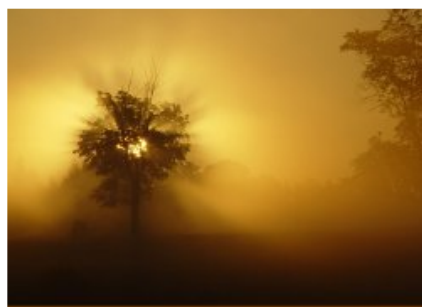
„Én vagyok az út, az igazság és az élet. Senki sem mehet az Atyához, hanemha én általam.”

Jn 14,6

„Szenteld meg őket a te igazságoddal: a te Igéd igazság.”

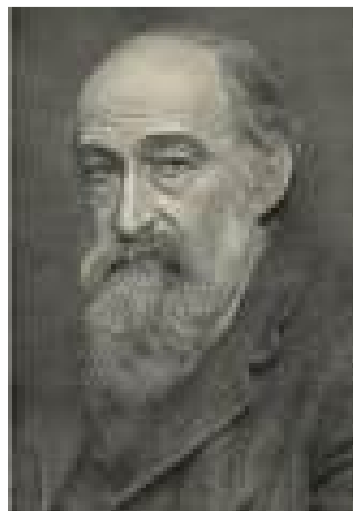
Jn 17,17

Válogatta és fordította: Szőke Imre

Joseph Alleine élete

Joseph Alleine-t (1633-1668), puritán lelkipásztort és a híres *An Alarm to the Unconverted* (Megtéretleneknek szóló sürgető felhívás) című könyv szerzőjét, felülmúlhatatlan buzgóság fűtötte Isten dicsőségéért és a bűnösök üdvösségéért. Egyik kortársa a következőt mondta róla: „Határtalanul és csillapíthatatlanul vágyott a lelkek megtérésére, melyet illetően nem kevés sikert is ért el.” Iain Murray pedig ezt írja róla: „Soha nem égett még angol szívben ennyire Jézus Krisztus evangéliumának tüze!” Életének és leveleinek ez az újranyomtatott kiadása elítél, felelősségre von, és buzdít minket az ő győzelmes hite és Krisztussal való bensőséges kapcsolata által.

Életrajzi összefoglalás

Joseph Alleine 1633-ban született Devizes-ben, Wiltshire-ben. Gyermekkorától szerette és szolgálta az Urat. Tizenegy éves korától kezdve „egész ifjúkorában kiegyensúlyozott istenfélő életmódot folytatott” – írja egy megfigyelő. Miután görögül és latinul tanult, 16 évesen felvételt nyert az Oxfordi Egyetemre, ahol olyan híres teológusok tanították, mint John Owen és Thomas Goodwin.

1651-ben a Lincoln College-ból a Corpus Christi College-ba jelentkezett át. Ezen intézmény oktatói kara sokkal puritánabb szemléletű volt, mint a Lincolné.

Allaine hosszú órákon át tanult, gyakran még az alvást és az étkezést is megvonta magától. 1653-ban kapta meg diplomáját Oxfordban. Először egyetemi tanárként, majd lelkészként dolgozott. Jelentős időt szentelt a kerületi börtönben való prédikálásra, a betegek látogatására és a szegények megsegítésére.

1655-ben Alleine George Newtonnak, a Szt. Mária Magdolna templom lelkészének lett segédlelkésze a somersetbeli Tauntonban. Taunton egy 20 ezer lakosú, gyapjúfeldolgozással foglalkozó város, amely egyben puritán erőd is volt. Itt tartózkodása alatt feleségül vette unokatestvérét, Theodosia Alleine-t, akinek édesapja lelkész volt. Személyében egy mélységesen istenfélő és segítőkész feleségre talált.

Allaine kora reggelenként felkelve gyakran azon sajnálkozott, hogy mások már elmentek munkába mielőtt ő Mesteréhez imádkozott volna. Felesége ehhez még azt is hozzáfűzte, hogy „nagyon zavarta, amikor meghallotta a kovácsok vagy más mesteremberek munkájának zaját, mielőtt ő maga közösségben lett volna Istennel, és ilyenkor nemegyszer ezekkel a szavakkal fordult hozzá: „Ó hogy mennyire megszegényít engem ez a zaj! Nem érdemel az én Mesterem sokkalta többet az ő zajongásuknál?” Alleine szokása az volt, hogy reggelenként 4-8 órán keresztül tartotta személyes

csendességét és Istenről való elmélkedését.

Tauntonban Alleine prédikálását és lelkipásztori tevékenységét gazdagon kísérte áldás. Richard Baxtert teljesen lenyűgözte Alleine „egyedülálló lelkeszi tehetsége a Szentírás nyilvános magyarázatában és alkalmazásában, amely egyszerűen megindító, meggyőző és erővel teljes volt”. Kiváló tanító volt, s hétköznapijainak nagy részét azzal töltötte, hogy a híveit a Westminsteri Kiskatedrálisban tanította. Szenvedélyes szívű lelkipásztor volt.

Miután 1662-ben elmozdították hivatalából nonkonformizmus vádjával (legtöbb puritán társával egyetemben), Alleine ahelyett, hogy kevesebbet prédikált volna, még fokozta munkálkodását. Abban a meggyőződésben, hogy fogytán az ideje, az elkövetkező kilenc hónap során átlagosan naponként egy-kétszer prédikált egészen letartóztatása napjáig. A letartóztatása előtti éjszakan három órán keresztül prédikált, és imádkozott a hívekkel kijelentve, hogy „Dicsőítem az Urat, aki méltónak tekint engem arra, hogy szenvedjek az Ő evangéliumáért!” Börtöne szószékké alakult, ahogy tömegeknek prédikált

a rácsokon keresztül. Amikor egy évvel később elengedték, folytatta a prédikátori tevékenységét. 1666. július 10-én prédikálása közben tartóztatták le, és börtönözték be másodszorra.

Miután szabadon engedték ezen második bebörtönzése után, élete utolsó éveiben az újabb letartóztatás veszélyének árnyékában élt. Egészsége végül erősen leromlott a nehézségek közepette. 1668-ban, 34 évesen halt meg hitének teljes bizonyosságában, hálával és dicsérettel Isten fele. Utolsó szavai a következők voltak: „Krisztus az enyém, és én az Ővé – Ővé szövetség által.”

Megtéretleneknek szóló sürgető felhívás

A *Megtéretleneknek szóló sürgető felhívás* (An Alarm to the Unconverted) című munkája, amely a legismertebb a 19 értekezése közül, 1671-ben került kiadásra *Egy komoly értekezés a megtérésről* alcímmel. Később, 1675-ben Üdvösségre vezérlő kalauz címen adták ki – ez a címe a legutóbbi Banner of Truth kiadásnak is. Ez a rendkívüli kézikönyv a megtérésről és az evangélium hívásáról szól, ahogy azt már a fejezetcímek is mutatják: A megtéréssel kapcsolatos téveszmék; A megtérés szükségessége; A megtéretlenek ismertetőjelei; A megtéretlenek nyomorúsága; Tanácsok megtéretleneknek; Megtérésre serkentő okok.

Alleine puritán evangelizációt tükröző modellje kiválóan alkalmas az evangélium mai torzításainak korrigálására. Például bemutatja, hogy Krisztus tisztségeinek és az általa biztosított előnyöknek a szétválasztása egyáltalán nem új ötlet. Aki igazán megtért, az készségesen elfogadja Krisztust nemcsak mint Szabadítót, hanem mint életének Urát

is. A következőket írja: „Aki igazán megtért, az Krisztust teljes egészében fogadja el. Nemcsak Krisztus zsoldját, hanem minden munkáját, nemcsak az áldásait, hanem az igáját is szereti. Elfogadja Jézus parancsait, sőt magára veszi a keresztyét is. A nem valódi megtért Krisztust részekre osztja. Teljesen elfogadja Krisztus megváltását, ám a megszentelődést elveti. Az előnyöket pártolja, de nem teszi magáévá Krisztus személyét. Elkülönbézteti egymástól Krisztus tisztségeit és áldásait. Ilyenkor már az alapokkal baj van. Mindenki, aki félti az életét, olvassa ezt figyelmesen. Hiszen ez egy pusztulásba vivő téveszme, amelynél nincsen elterjedtebb, az ellene szóló gyakori figyelmeztetések ellenére is.” (45. o.)

Ez a könyv, melyet körülbelül 500-szor adtak ki, az evangelizáció egyik klasszikusa, és kiváló eszköznek bizonyult sok lélek megtérítésében. Nagy hatást gyakorolt többek között olyan híres igehirdetők evangelizálásával kapcsolatos szemléletmódjára, mint George Whitefield és C. H. Spurgeon.

Egy nap, amikor a személyes boldogság és önbecsülés iránti vágyaink elfoglalták a megszentelődés bibliai küldetésének helyét szívünkben, akkor Alleine életének és leveleinek olvasása igazi gyógyírt jelenthet a lelkünknek. Kívánom, hogy életének kihívásai és szolgálata hadd bátorítsanak minket arra, hogy kövessük az Úr iránti buzgalmának példáját.

Dr. Joel R. Beeke

Engedélyezett fordítás a
The Banner of Sovereign Grace
Truth 2003. márciusi számából,
fordította: Szegedi Anikó

180 fokos fordulat

– András bácsi, köszönöm, hogy elhívtál a jövő vasárnapi istentiszteletre – mondta Áрпи, aki nagybátyjával együtt utazott az autóban. Éppen a szomszéd megye egyik horgásztava felé tartottak, ahol az év ezen szakaszában jó kapás szokott lenni.

– És ööö, nem akarlak megsejteni – folytatta Áрпи, de ööö, izé, ..., nem vagyok biztos benne, hogy bele akarnék keveredni ebbe a vallásos dologba. Meg aztán Apa és Anya sem találja valami jó ötletnek.

– Igen? – kérdezte András meglepetten. Arra számítottam, hogy a szüleid nem bánják, ha eljössz. A múlt héten még úgy tűnt, hogy érdekel a dolog. Még azt is mondtad, hogy kezded érteni az evangéliumot.

– Iiigen, de azóta sokat gondolkodtam – mondta Áрпи lassan. Nem gondolom, hogy éppen most "megmentettnék" érezném magam. A haverok a suliban se értenék ezt az egészet, én viszont nem akarom elhagyni őket. Egyszer talán majd valamikor elmegyek a gyülekezetedbe, de most úgy érzem, hogy most még azon az úton kell tovább haladnom, amelyen most vagyok. Persze, tudom, hogy nem vagyok tökéletes, de azért mégse vagyok olyan rossz ember, nem?

András hümmögött egyet, és pár percig csöndben vezetett tovább.

– Ó, jaj! – kiáltott fel, miközben elhagyták az útmenti táblát. Annyira elmerültem a beszélgetésünk körüli gondolataimban, hogy elhagytam a leágazást. 5 kilométer múlva majd vissza kell fordulnunk erről az útról.

– Mármint úgy érted, hogy most kell megfordulnunk, és

visszameinnünk, ugye? – kérdezte Áрпи.

De András csak rázta a fejét.

– Nem hiszem, hogy most kellene visszafordulnunk – mondta, inkább maradjunk ezen az úton. Kedvelem ezt az utat, és a táj is nagyon szép.

Áрпи teljesen megdöbbenve nézett nagybátyjára.

– Dehát most kell visszafordulnunk, és mennünk a tó felé! – tiltakozott. Ha erre megyünk tovább, akkor sokkal tovább tart majd visszamenni, és akkor nem fogunk időben odaérni horgászni.

András lelassított, megállt, és rámosolygott Árpira.

– Igazad van – szólalt meg. Most pontosan azt mondtad, amit én próbáltam neked elmagyarázni: ha rossz úton haladsz, akkor jobb hamarabb visszafordulni, mint később. Ha túl sokáig vársz, akkor lehet, hogy sosem éred el a végső célotat: a Mennyországot.

„Térjete meg azért mindnyájan gonosz útjaitokról, jobbítsatok meg útjaitokat és tetteiteket!”
(Jer 18,11b)

„Tartsatok tehát bűnbánatot, és térjete meg, hogy eltöröltesse-nek a ti bűneitek.” (ApCsel 3,19)

„Íme, kiment a magvető vetni, és vetés közben néhány mag az útfélre esett, aztán jöttek a madarak, és felkapkodták. Mások sziklás helyre estek, ahol kevés volt a föld, és azonnal kihajtottak, mert nem voltak mélyen a földben; de amikor a nap felkelt, megperzselődtek, és mivel nem volt gyökérük, kiszáradtak. Mások tövisek közé estek, és amikor a tövisek

megnőttek, megfojtották őket. A többi pedig jó földbe esett, és termést hozott: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit. Akinek van füle, hallja!” (Mt 13,3-9)

„Ti tehát halljátok meg a magvető példázatát! Amikor valaki hallja a mennyek országának ígését, és nem érti, eljön a gonosz, és elragadja azt, ami szívébe van vetve: ez olyan, mint akinél az útfélre hullott a mag. Akinél pedig sziklás talajra hullott, az hallja az ígét, és azonnal örömmel fogadja, de nem gyökerezik meg benne, ezért csak ideig való, s amint nyomorúság vagy üldözés támad az ige miatt, azonnal eltántorodik. Akinél pedig tövisek közé hullott, hallja az ígét, de e világ gondja és a gazdagság csábítása megfojtja az ígét, és nem hoz termést. Akinél pedig jó földbe hullott, az hallja és érti az ígét, és terem: az egyik százannyit, a másik hatvanannyit, a harmadik harmincannyit.” (Mt 13,18-23)

Az E-Mail Ministry nyomán
fordította és átdolgozta:
Tihany Pál

Ismered-e Istent?

Tudom, sokak számára első hallásra furcsának és érthetetlennek tűnik ez a kérdés. Furcsa, mert ha ismeretségről beszélünk, akkor minimum néhány találkozásra gondolunk. Nem lehet ugyanis ismerni valakit, akivel soha nem találkoztunk, akivel soha nem beszélgettünk. Az ismerkedéshez közeledésre, bemutatkozásra, kitárulkozásra van szükség. Hogyan lehetne mindezt Istenre alkalmazni? Hogyan ismerhetnénk meg Istent, hiszen Vele nem lehet találkozót megbeszélni? Nem lehet Őt meghívni egy teára vagy egy kávéra. Nincs email címe, s nincs feljelentkezve az iwiw-re sem. Megismerhető-e Isten egyáltalán?

Isten megismerhető, mert kijelentette Magát nekünk. Ő közeledett hozzánk, és kitárulkozott előttünk. Ez nem kicsi dolog. Általában a kisebb szokott a nagyobbhoz menni ismerkedni, mert a kisebbnek van szüksége a nagyobbra. Legalábbis az iskolai éveim tapasztalatai szerint általá-

ban az alsósok szereztek barátokat a felsősök közül, s nem fordítva. Isten viszont – noha nagyobb – megtette az első lépést, bemutatkozott nekünk.

Ennek bizonyítéka az is, hogy minden ember rendelkezik bizonyos mértékű istenismerettel, mégha ezt nem is akarja tudomásul venni, vagy éppen próbálja ezt elfojtani magában.

1) *Arra az istenismeretre gondolok, amelyet a természetből nyerünk.* Hadd idézzek ehhez két igehelyet a Szentírásból. Az egyik az Ószövetségből, a másik pedig az Újszövetségből való.

Az ószövetségi igevers a Zsoltárok könyvében található. Ott azt olvashatjuk: „Az egek beszélik Isten dicsőségét, és kezeinek munkáját hirdeti az égboltozat” (Zsolt 19,2). Ebben a Szentírás írója megszemélyesíti a természetet. Tudjuk, az egek nem beszélnek, de átvitt értelemben mégis közölnek információkat. Azt tudniillik, hogy létezik egy intelligens ter-

vező, aki mindent megalkotott.

Az újszövetségi igevers pedig Pál apostolnak a Rómában levő gyülekezethez írt levelében található. Ott a következőket olvassuk: „...ami Istenben láthatatlan, tudniillik az Ő örökké való hatalma és istensége, a világ teremtésétől fogva az Ő alkotásaiból megértetvén megláttatik...” (Róm 1,20). Ez azt jelenti, hogy minden józan ésszel rendelkező ember az univerzumot, a földet, az embert, az élőlényeket szemlélve arra a következtetésre jut, hogy Istennek léteznie kell, és hogy ez az Isten egy hatalmas Isten. Ez az istenismeret ott van minden emberben.

2) *Van egy másik ismeretforrásunk is, ami a saját lelkiismeretünk.* Minden emberben ott van ez az – a materialista életszemléletből kiindulva nehezen magyarázható – ellenőrző központ, amely vádol vagy felment minket annak függvényében, hogy jót vagy rosszat cselekszünk. A jó vagy a rossz fogalma viszont csak akkor létezhet, ha létezik egy abszolút igazság, s ha létezik Isten, aki ennek az abszolút igazságnak a megfogalmazója.

3) *Van egy harmadik ismeretforrásunk is Isten létezésére vonatkozóan.* Ez nem más, mint egy mindennapos emberi tapasztalat vagy érzés, mely arról szól, hogy valaki mégiscsak irányítja az életünkben bekövetkező eseményeket.

Ezt a három ismeretforrást összevetve újból megállapíthatjuk, hogy igazából minden ember rendelkezik egyfajta istenismerettel. De vajon mit tesz az ember ezzel az istentudattal? Elfojtja magában. Igyekszik betömni ezt a forrást. Az ember azt sze-

retné, ha Isten nem létezne. Isten létezésének kérdése ugyanis igaztatót teszi az embert, mivel arra a felismerésre juttatja, hogy nem körülötte forog a világ. Arra, hogy valaki megteremtett engem, gondot visel rólam, és nélküle semmit sem tudnék cselekedni. Ezért hálával és imádatlalt tartozom ennek az Istennek. Ha ez az Isten létezik, akkor oda kell figyelnem a szavára, s törekednem kell arra, hogy megismerjem Őt. Sőt, az életemben változásokra van szükség. S ha ez az Isten egy mindentudó és szent Isten, akkor baj van, mert én egy bűnös ember vagyok.

Láthatjuk tehát, hogy Isten megismerésének nem intellektuális, hanem inkább akarati, és morális akadályai vannak. Nem az az a probléma, hogy nincs elég információnk Isten megismerésére, hanem az, hogy nem akarjuk Őt megismerni, mert ha megismernénk, akkor meg kellene változnia az életünknek.

Isten viszont haragszik az emberre amiatt, hogy a nyilvánvaló igazságot elfojtja a szívében. Ez érthető, hiszen mi sem örvendünk, ha nem vesznek tudomást rólunk, vagy levegőnek néznek minket.

De vajon Isten megismerése csupán a természet, a lelkiismer-

tünk és az életünk eseményei által nyert információk gyűjtését jelenti? Mit jelent igazából Istent megismerni?

1) *Többet jelent annál, hogy tudom, Isten létezik.* Egy példával élve, nem mondhatom, hogy ismerem Kenyát, csak mert tudom, hogy ez az ország létezik. Ismerni több, mint pusztán tudással rendelkezni valamiről.

2) *Többet jelent Istent megismerni, mint megtudni dolgokat Istentől.* Az ember sokat tudhat Istentől anélkül, hogy ismerné Őt. Elolvashatok nagyon sok könyvet Kenyáról, de még mindig nem mondhatom, hogy ismerem ezt az országot. Beiratkozhatok egy teológiára, elolvashatok könyveket, amelyek Istentől tanítanak, de még ez sem jelenti azt, hogy ismerem Istent.

3) *Istent ismerni többet jelent, mint bizonyos, akár éppen vallásos tapasztalatokkal rendelkezni.* Ha kimész egy nyári estén a mezőre, lefekszel a fűbe, és felnézel a csillagos égre, mondhatod, hogy találkozál Istennel, mert érezted az Ő jelenlétét. Azonban Istent megismerni többet jelent ennél. Sokan mondják, hogy érzik életükben Isten jelenlétét. Sokan számolnak be különféle vallásos élményekről, amelyeket egy-egy egyházi rendezvényen érez-

tek, tapasztaltak, de ez még nem azt jelenti, hogy ismerik Istent. Az istenismeret több az istentudatnál, több a pusztán információknál, és több az érzelmi élményeknél. Mit jelent tehát megismerni Istent?

4) *Isten megismerése az értelmet, az akaratot, és az érzelme-
ket magába foglaló személyes, baráti kapcsolat, amelyet a kegyelmes Isten kezdeményez.* Istent megismerni azt jelenti, hogy elfogadom Őt olyannak, amilyennek Magát a Bibliában kijelentette. Elfogadom Őt, mint három személyt az egységben. Elfogadom Őt örökkévalónak, változhatatlannak, végtelennek, személynek, mindentudónak, bölcsnek, mindenhatónak, szentnek, igazságosnak, kegyelmesnek, irgalmasnak, jóságosnak és szuverénnek. Istent megismerni azt is jelenti, hogy elfogadom Őt Teremtőmnak, Gondviselőmnak és Megváltómnak.

Istent megismerni azt is jelenti, hogy Istennel járok, Isten közelében élek, minden örömet, bánatomat megosztom Vele. Az Ő szavára figyelek, Neki engedelmeskedek. Az Ő akaratát keresem és követem. Őhöz menekülök, Nála keresek védelmet, vigasztalást, bátorítást. Őreá bízom magamat. Tőle kérek tanácsot és mindent. Neki adok hálát, Őt dicsérem, Őbenne gyönyörködöm. Istent ismerni egy bensőséges kapcsolatot jelent.

Az Újszövetségben Jézus Krisztusnak a tanítványokkal való társalgása segít jobban megérteni, hogy mit jelent Istent megismerni. Ezt mondta Krisztus tanítványainak: „Nem mondalak többé titeket szolgálknak, mert a szolga nem tudja, mit cselekszik az ő ura: titeket pedig barátainak mondtalak, mert mindazt amit az én Atyámtól hallottam, tudtul adtam néktek” (Jn 15,15). Ezt jelenti, hogy ismerem Istent,

és Isten ismer engem: nincsenek titkaim Isten előtt, és Isten is megosztja titkait énvelem. Közel enged Magához, barátjaként kezel engem.

Ez a kapcsolat azonban Isten kezdeményezésére valósul meg. Ezért írtam, hogy ez Isten kegyelmes kezdeményezése. Mi ugyan is nem akarjuk Istent barátunkká fogadni. Elfojtjuk magunkban az istentudatot. A helyzet azonban az, hogy nekünk nagyobb szükségünk van Istenre, mint Istennek ránk. Isten megismerése tehát csak akkor valósul meg, ha megismerjük saját bűnösségünket, lelki szükségünket, és azt, hogy ezeket a lelki szükségünket egyedül Isten tudja kielégíteni Jézus Krisztus által. Istent megismerni azt jelenti, hogy megismerem Őt úgy, mint aki Fiát áldozta az én bűneimért, hogy ezáltal kibékülhessek Övele.

Mit nyerünk abból, ha megismerjük Istent?

1) *Az igaz Isten megismerése által nyerünk örök életet. „Az pedig az örök élet, hogy megismerjenek téged, az egyedül igaz Istent, és akit elküldtél, a Jézus Krisztust” (Jn 17,3).*

2) *Isten megismerése által megismerjük önmagunkat is. Amíg Ézsaiás nem találkozott Istennel, addig jónak gondolta magát. Amikor viszont meglátta Isten szentségét, így kiáltott fel: „Jaj nékem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép közt lakom: hisz a királyt, a seregeknek Urát látták szemeim” (Ézs 6,5).*

3) *Isten megismerése által életünk értelmet nyer. Csak a Teremtő Isten tudja megválaszolni az életünk értelmére vonatkozó kérdéseket, mivel Ő alkotott bennünket. Ha azt szeretnéd, hogy életednek értelme és célja legyen, akkor meg kell ismerned Istent, a te Alkotót.*

Ismered-e Istent? Nem azt kérdelem, van-e benned istentudat, mert tudom, hogy van. Nem azt kérdelem, hogy tudsz-e néhány dolgot Istenről, és azt sem kérdelem, hogy volt-e már életedben valamilyen vallásos jellegű tapasztalatod. Azt kérdezem, van-e közötted és Isten között egy baráti, közvetlen kapcsolat? Elfogadod-e bemutatkozó „levelét”, mely a Szentírás? Elfogadod-e Őt olyannak, amilyennek kijelentette Magát abban? Szomorú vagy-e, ha vétkezel Isten ellen? Örölsz-e, ha Istenről hallhatsz? Érdekelnek-e Isten dolgai? Érdekel-e Isten akarata? Érted-e, ha szól hozzád Igéje által? Ismered-e Isten titkait? Féled-e Őt? Szereted-e Őt? Vágyódsz-e utána?

Ha még nem ismered Istent, akkor szeretném, ha megtudnád, hogy meg lehet Őt ismerni, és hogy nincs annál magasabb cél, mint Őt megismerni. „Az élet akkor kap értelmet, ha szemünk előtt valami nagy dolog lebeg, elég nagy ahhoz, hogy rabul ejtse képzeletünket és többé ne is eressze el magától. Kinek lehetne nagyszerűbb célja, mint a keresztyén embernek? Lebeghet-e bárki előtt magasabb, nemesebb és csábítóbb cél, mint az, hogy Istent megismerje?” – J. I. Packer.

Ha szeretnéd megismerni Istent, kérd, hogy jelentse ki Magát neked. Szólítsd meg Őt, és mondd el neki, hogy szeretnél megismerkedni Vele. Még soha nem utasította el Isten az ilyen jellegű őszinte kérést. Csak menj Őhöz, kérj új értelmet, olvasd a Bibliát, és kérd Isten Lelkét, hogy ismertesse meg veled Önmagát. Garantálom, hogy soha nem fogod megbánni.

Sikó Mihály

A tea íze

Sikeres karriert befutó egyetemi öregdiákok egy csoportja 20 éves találkozót szervezett, melynek keretében meglátogatták egyik nyugdíjas professzorukat is. A beszélgetés során szóba kerültek az élet különféle dolgai, köztük a munka és a stressz téma is. A professzor eközben finom gőzölgő teát hozott be a konyhából, és azzal kínálta volt diákjait. A tálcán a teáskannát sokféle csésze, pohár és bögre vette körül: porcelánból, üvegből, ólomkristályból, acélból, műanyagból készültek és zománcozottak. Közük egyszerűbbek, de mellettük szépek, csillogóak, sőt, drágák is voltak. Ki-ki odament az asztalhoz, és kiszolgálta magát a tálcáról. Amikor ismét mindenki a helyén ült kezében a teájával, a professzor a következőt mondta:

Hadd jegyezzem meg, Kollégák, hogy a tálcáról a szép és drága csészek, poharak mind gazdára leltek, míg az egyszerűbbek és kevésbé tetszetősek ott maradtak.

Higgyék el, hogy amíg Önök mindenből csak és kizárólag a legjobbat akarják megszerezni maguknak, addig ez a törekvés a problémáik és a stressz forrása lesz. Ne feledjék, hogy a csésze önmagában nem emeli a benne lévő tea minőségét. Valójában a drága csésze is csak egy edény, amibe a teát töltjük. Önök most igazából csak egy teát akartak, nem csészét, mégis a legjobb csészékért mentek oda, majd a helyükre ülve elkezdték nézegetni a többiekét. Gondolják meg: a tea az életük, a munkájuk, a családjuk, az egészségük, míg a csésze a társadalomban betöltött rangjuk. Utóbbi csak eszköz az életükben. A munkájukat, a családi életüket, az egészségüket önmagában nem teszi jobbá. Pusztán a csésze milyensége nem határozza meg, nem javítja a tea minőségét. Néha, amikor a csészére koncentrálnunk, elfelejtjük élvezni a tea ízét, amit Isten ad számunkra.

„Egymással egyetértésben legyetek, ne legyetek nagyratörők, hanem az alázatosakhoz tartások magatokat.” (Róm 12,16a)

„Hat dolgot gyűlöl az Úr, sőt hét dolog utálatos előtte: a nagy-ravágyó szemek, a hazug nyelv, az ártatlan vért ontó kezek, a gonosz terveket koholó szív, a rosszra sietve futó lábak, a hazugságot beszélő hamis tanú és a testvérek közt viszályt szító ember.” (Péld 6,16-19)

„Ha jön a kevélység, jön a szégyen is, a szerénységgel pedig bölcsesség jár együtt.” (Péld 11,2)

Az E-mail Ministry nyomán
fordította és átdolgozta:
Tihanyi Pál

„Én, én vagyok, aki eltörölöm álnokságaidat énmagamért, és bűneidről nem emlékezem meg!” (Ézs 43,25)

Vallásos, katolikus családban születtem. Vallásosan is neveltek: jártam hittanra, voltam elsőáldozó, majd tízévesen beírtattak egy katolikus gimnáziumba, ahol életem következő nyolc évét töltöttem. Világnézetem nagyon leegyszerűsítve azon a két tézisen nyugodott, hogy Isten létezik, és hogy a Római Katolikus Egyház az egyetlen igaz egyház. Hittem Istenben, igyekeztem megtartani a parancsokat, és próbáltam jó lenni. Növekvő megütközéssel tapasztaltam, hogy osztálytársaim egyre kevésbé veszik komolyan Isten elvárásait, vagyis azok a bűnök, amelyek már elkövettek, megszűntek számukra bűnné lenni. Bár nyíltan nem gúnyoltak nézeteim miatt, mégis, ahogy teltek az évek, úgy egyre jobban éreztem néma lenézésüket amiatt, hogy nem járok bulizni, nem iszom és nincs barátom. Mivel teljesen meg voltam győződve a magam igazáról, ezek a dolgok büszkeséggel töltöttek el. Jobb kereszténynek tartottam magam a többieknél. De mindez olyan üres volt, mint egy lufi, s szép lassan elkezdett leereszteni. Bár hittem Isten létezésében,

de nem ismertem Őt. Sokat tanultam mindenféle vallásos dologról a hittanórákon, de nem értettem az evangélium lényegét – így Istenhez nem közelebb, hanem Tőle egyre távolabb kerültem.

Isten avatkozott be az életembe: részt vettem Miskolcon egy angol nyelvi bibliatáborban, majd elkezdtem ifjúsági bibliaórákra járni, végül pedig istentiszteletekre is. Szerettem a prédikációkat hallgatni, de ekkor még nem jutottak el a szívemig. Azt hiszem Isten azt akarta, hogy egy darabig ne is jussanak. Először meg akart alázni, hogy meglássam, ki is vagyok, és mire jutok Nélküle. Elkezdtem az egyetemet, és hamarosan beleszerettem egy csoporttársamba. Miután összetörte a szívemet, elindultam a lejtőn: nem tudtam szabadulni az érzéseimtől, és megpróbáltam először a tanulásban, majd pedig a bulikban keresni a szabadulást – sikertelenül. Volt egy időszak, amikor hónapokig depressziós is voltam, amelyből végül is egy nehéz vizsgaidőszak során kerültem ki. De utána sem lettem sokkal jobban: bár ekkor már nem vágytam foly-

ton a halálra, ám még mindig nem találtam örömet az életben, nem volt amiért élek. Ekkoriban nagyot csalódtam valami kapcsán a fiúban is, akibe szerelmes voltam, és eldöntöttem, hogy most már tényleg ideje túllépni, ám ezt továbbra sem sikerült megvalósítanom. Ekkor történt, hogy a gyülekezetben megkérdeztek, nem jönnek-e el nyáron Szovátára a hitméllyítő táborba, s igent mondtam. A táborba megérkezve egy olyan légkört találtam, amelyből az Isten és egymás iránti szeretet sugárzott – ez teljesen megdöbbenett, azelőtt semmi ehhez foghatót nem tapasztaltam. Ám, ami még talán ennél is jobban meglepett az az volt, hogy életemben először olyan emberekkel találkoztam, akik nem kendőzték a bűneiket, hanem nyíltan felvállalták, őszintén bánták, és arra törekedtek, hogy elhagyják őket. Arról beszéltek, hogy bűnösök, miközben nekem, aki éppen csak odacsöppentem, kedvem lett volna megkérdezni, hogy milyen bűnökről beszélnek, mert én semmit sem látok az életükben. Isten rádöbbenett, hogy a keresztyéneket legfőképpen „gyümölcsseikről” ismerhetjük fel (Mt 7,16), nem pedig az alapján, hogy ki minek tartja magát, milyen egyházhoz tartozik, vagy milyen gyakran jár templomba. A prédikációk és a Szentírásban olvasottak lassanként rádöbbenetek arra, hogy egy bűnös ember vagyok. Mindaddig azt hittem, hogy egyet sem szegtem meg a parancsok közül, de rájöttem, hogy az igazság az, hogy egyet sem tartottam meg közülük soha, és Isten teljes joggal küldhetne a pokolra, ha elé kerülnek. Rá kellett jönnöm, hogy semmilyen érdemem nincs Isten előtt, csak a bűneimet hozhatom Őelé, és egyedül a Krisztus vérére való tekintettel kérhetem Őt, hogy fogadjon el engem, s nem mintha én ezt

bármivel kiérdemelném. Még a táborban elkezdtem Istenhez imádkozni, hogy könyörüljön rajtam, bűnösön Krisztusért, de még 2-3 hónap múlva is ez volt a fő imám. Pontosan nem tudom, mikor értettem meg az evangéliumot – a jó hírt –, hogy Isten megbocsátott nekem és eltörölte minden múltbeli és jövőbeli bűnömet az Úr Jézus vérével. Egy idő után békesség töltött el, ami mindmáig velem van. Azóta Isten több nehezebb próbán is átvezetett, de adott hozzájuk erőt, és hatalmasan megsegített ezekben, megmutatva, hogy a Bibliában található ígéretei soha nem múlnak el, mindig teljes biztonsággal támaszkodhatok rájuk. Isten segítségével az érzéseimtől is meg tudtam válni, azok az érzések, amelyek majd két és fél évig kínoztak, egyetlen imádság hatására egyik napról a másikra nyomtalanul eltűntek. Csak hálát tudok adni Istennek mindazért, amit az én életemben végzett, hogy megismertette Magát velem, pedig én Őt nem kerestem, s hogy ilyen fiatalon egy új pályára állította az életemet, amelyen meg is tart az Ő ígéretei szerint.

„Örökkévaló szövetséget kötök velük, hogy nem fordulok el tőlük és a velük való jótéteménytől és az én félelmemet adom az ő szívükbe, hogy el ne távozzanak tőlem.” (Jer 32,40)

„Nem bűneink szerint cselekszik velünk, és nem fizet néküink a mi álnokságaink szerint. Mert amilyen magas az ég a földtől, olyan nagy az ő kegyelme az őt féltők iránt. Amilyen távol van a napkelet a napnyugattól, olyan messze veti el tőlünk a mi vétkeinket.” (Zsolt 103,10-12)

Szegedi Anikó

„Aki a Felségesnek rejtékében lakozik, a Mindenhatónak árnyékában nyugszik az.” (Zsolt 91,1)

Nagyon szeretem a 91. zsoltárt. Értelmileg és érzelmileg is kötődöm hozzá. Végigkíséri eddigi életemet. Annak minden szakaszában, nehézségek és örömek közt vigasztalást és segítséget adott.

1944. január elsején születtem egy Somogy megyei faluban, nem messze a frontvonalától (akkoriban az ország azon szakaszán is komoly csaták dúltak). Csecsemőkoromban többet voltam pincében, mint napfényben. Édesapámat málenkij robotra (szó szerint: „egy kis munka”, a második világháború utáni szovjetunióbeli kényszermunka szokásos magyarországi elnevezése) vitték, és egy donyeci bányában halt meg. A béke beköszöntésével nagymamámmal és édesanyámmal nehéz napokat éltünk meg. Sokat dolgoztak, de a vallásos nevelésemre ügyeltek. Fontos volt számukra és számomra is a katolikus vallás hagyományainak őrzése, és a szokások betartása. Mélyen belém vésődött az Isten iránti félelem és szeretet. Vallásomat ekkor – és később is – szabadon gyakorolhattam. Bibliát nem olvastam. Csak a katekizmust és a pap által tanítottakat ismertem. Természetesen a szokásos imákat tudni kellett. Ekkor még azt hittem, hogy a katolikus vallás az egyetlen igaz, keresztyén hit, ami a világon van – ebben környezetem is megerősített. Gimnáziumi éveimet Keszthelyen – ebben a gyönyörű balatonparti városban – végeztem. Életem problémás, és nehézségekkel teli szakaszában

mindig Istenhez menekültem és imádkoztam.

„Azt mondtam az Úrnak: *Én oltalmam, váram, Istenem, Őbenne bízom!*” (Zsolt 91,2)

Érettségi után Pécsre kerültem. Az orvosi egyetemen kezdtem meg tanulmányaimat. Csodálatos évek voltak ezek. A tudomány világa kitárult előttem, a tanulást élményként éltem meg. Ha Istent nem ismertem volna eddig, akkor itt rádöbbenett volna a tökéletesen megtervezett, megalkotott emberi szervezet. Ilyent csak egy tökéletes lény – Isten – teremthetett. Nagyszerű tanárok oktattak, akik a tudomány mellett emberséget, hivatásszeretetet is tolmácsoltak. Itt ismerkedtem meg volt férjemmel. Végzés után összeházasodtunk, Zalaegerszegen kezdtük el orvosi gyakorlatunkat (én belgyógyásként, férjem pedig rendőrorvósként dolgozott). Ezekben az években inkább csak a világnak éltem. Istennel való kapcsolatom alkalmi volt: ha bajba kerültem, Istent kértem, hogy segítsen. Templomba sem jártam rendszeresen.

Házasságomnál sem kérdeztem meg Istent. Azt hittem, hogy ateista férjemet megtérítem, átnevelem. Óriási tévedés volt ez. Rossz döntésem következményeit életem későbbi szakasza igazolja. Természetesen térítésről szó sem volt, sőt én simultam még jobban bele a világi életbe. Nem tartottam magam rossznak, hittem volt Istenben, néha templomba is mentem, jócselekedeteim is voltak – úgy gondoltam, ez a keresztyén életmód. Az Úr Jézus megváltó munkájáról, ingyen kegyelemről nem volt szó.

1970-ben Zalaegerszegen született Petra kislányom, akit a katolikus hagyományoknak megfelelően (elsőáldozás, bérnálás, gynás...) neveltem. Úgy gondoltam, hogy így rendben van az élete: jó feleség, anya és orvos va-

gyok, pedig a háttérben viharfelhők gyülekeztek a családukban, csak én nem láttam ezeket. Férjem hűtlensége miatt már-már majdnem végleges szakításra került sor.

„Tollaival fedez be téged, és szárnyai alatt lészen oltalmad, pajzs és páncél az Ő hűsége” (Zsolt 91,4)

A családi problémák elcsitulak, a vihar elvonult, közös megégyezés után férjem újabb munkahelyére, Miskolcra költöztünk. Az Úr megajándékozott egy drága gyermekkel, akit már nem is reméltem. Nagy szeretettel neveltem, és élveztem értelmi és testi fejlődését. Miskolcon belgyógyásként, majd 1992 után háziorvósként dolgoztam.

Valaki elkezdett hiányozni az életemből. Miért voltak szépek a gyermekkori vasárnapok? Igen, mert templomba jártam, énekeltem, imádkoztam, prédikációt hallgattam. Istent kerestem, és újra elkezdtem misére járni, ahová magammal vittem Pétert is. Életünk megváltozott, sajnos férjemé is: megismétlődtek a régi bűnök (hűtlenség, hazudozás). De az Úr ismét a segítségemre szett.

„Mert az Ő angyalainak parancsolt felőled, hogy őrizzenek téged minden utadban.” (Zsolt 91,11)

Megtérésről, Jézus általi ingyen kegyelemről, Bibliáról és

bibliai igazságokról, evangéliumról kolléganőmtől hallottam először. Ő Biatorbágyra járt, és ott tért meg. Mikor hazajött, minden alkalommal elmondott egy-egy bibliai történetet, igei üzenetet, Sok mindent nem értettem még (pl. nincs jó ember, Isten előtt egyformán bűnösök vagyunk), de mindaz, amit hallottam, nagyon tetszett. Hívó testvéreim hívtak evangelizációs alkalomokra. Először házaknál gyűltünk össze, majd Budapesten is jártam a Biblia Szövetség alkalmaira.

1990-ben voltam először Biatorbágyon, itt ismertem meg Liza nénit. Megértettem Jézus váltóságát, és megláttam eddigi bűnös életemet. Elfogadtam az Úr Jézust. Megtértem, új emberként indultam haza. Két-három héttel a megtérésem után, a szeretet első tüzeivel a szívemben hirtelen lebénult a bal lábam, erős fájdalom kíséretében. Néhány nap múlva gerincsérv miatt már operáltak is. Isten csodálatosan vigasztalt és gyógyított.

„Kézen hordoznak téged, hogy meg ne üssed a lábad a kőbe.” (Zsolt 91,12)

A kórházban ismertem meg hívó barátnőmet, Évikét is. Együtt jártunk évenként csendeshétre, együtt beszélünk meg az Úr dolgait. Csaknem mindennap beszélünk, és minden héten ta-

lálkoztunk. Egymás hite által épültünk. (2007-ben távozott az Úrhoz.) Együtt jártunk fiammal az evangelizációs alkalmakra, ám vasárnaponként még a katolikus templomba jártunk. Lelki épülésünk és töltekezésünk az evangelizációs alkalmakon és csendeshetekén történt.

1996-ban találkoztam a teológiát végző „erdélyi fiúkkal”, akik az orvosi rendelésre jöttek. Ők hívtak meg a vasárnapi istentiszteleti alkalmakra. Egyre többet jártunk oda, s nemsokára rendszeresen látogattuk az alkalmakat. A katolikus egyháztól való elszakadást Bennett testvérünk szolgálata könnyítette meg: nem lehet kétfelé sántikálni, hanem egy hitvalló gyülekezethez kell csatlakozni. Így kerülünk – Péterrel együtt – a miskolci Presbiteriánus Gyülekezetbe, ahol 2002-ben már tagként lehettem jelen, és részesülhettem az úrvacsorában.

„Mert Ő szabadít meg téged a madarásznak töréből, a veszedelmes dögvéztől.” (Zsolt 91,3)

1998-ban balesetem miatt eltört az egyik csigolyám, 1999-ben a szokásos évi szűrővizsgálat során rosszindulatú daganatot találtak, amit rövid időn belül megműtöttek. Ezt követték a kemoterápiás utókezelések. Nehéz hónapok, évek következtek az életemben, a halál szele megérintett, életem fontossági sorrendje megváltozott. Péter ekkor érettségizett, majd Budapestre került egyetemre. Petra már férjnél volt, és szintén Budapesten lakott. Férjem és én eltávolodtunk egymástól, kapcsolatunk meghidegült. Társának mást választott, 2002-ben hivatalosan is elváltunk.

„Segítségül hív engem, ezért megszabadítom őt, vele vagyok háborúságában: megmentem és megdicsőítem őt. ...és megmutatom neki az én szabadításomat.” (Zsolt 91,15)

Sebeimet már heg fedi, de néha még nagyon fájnak. Mindig szerető családról álmodoztam, amit az Úr a gyülekezetben adott meg nekem. Testvéreim segítettek, lelkileg erősítettek, nem hagytak magányomban.

Mit mondhatnék még? Szeretném Istent még jobban megismerni, jobban szeretni és Őt többet szolgálni. Hálát adok Istennek, hogy levette szememről a hályogot, megnyitotta füleimet az evangélium hallására és szívemet az Úr Jézus befogadására. Hálát adok Istennek gondviselő szeretetéért, amivel életemet irányítja és őrzi. Mindennap vigasztal igéjével:

„Mert én tudom, hogy az én Megváltóm él, és utoljára az én porom felett megáll.” (Jób 19,25)

Dr. Simon Ilona

Kinek kell olvasnia a Bibliát?

A fiatalnak – életet tanulni.

Az öregnek – tudni meghalni.

A tudatlannak – bölcsességért.

A bölcsnek – alázatért.

A szegénynek – meglegeedésért.

A gazdagnak – könyörületességért.

A szomorúnak – vigasztalásért.

A vidámnak – hálaadásért.

A tanácstalannak – tanácsért.

Az erőtlennek – erőért.

Az erősnek – parancsért.

A gőgösnek – figyelmeztetésért.

A gondterheltnek – békességért.

A megfáradtnak – megnyugvásért.

A megalázottnak – felemelkedésért.

A kételkedőnek – bizonyosságért.

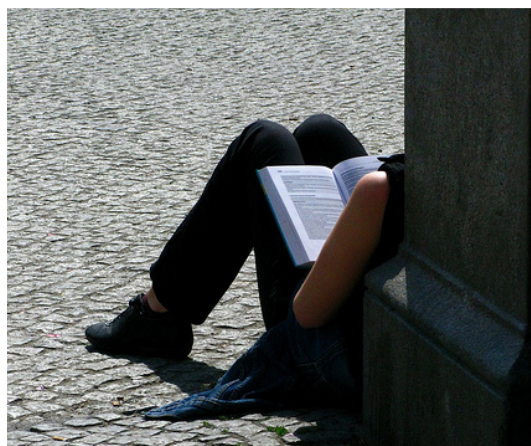
A bűnösnek – üdvösségért.

A keresztyénnek – vezetésért.

Így adta tudtadra, hogy nemcsak kenyérrel él az ember, hanem mindazzal él az ember, ami az Úr szájából származik.

(5Móz 8,3)

Az E-mail Ministry nyomán fordította és átdolgozta: Tihanyi Pál

Az iszlám keresztyén szemmel (1.): Történeti áttekintés

Ez a cikk egy háromrészes sorozat egyike. A következő részekben majd az iszlám tanítását ismertetjük, illetve azt, hogy milyen vonatkozásai vannak mindennek ránk, keresztyénekre nézve.

Amikor az Úr Jézus elküldte tanítványait, hogy hirdessék az evangéliumot a világnak, még nem voltak muszlimok (muzulmánok), hiszen mindez majdnem 600 évvel Mohamed születése előtt történt. Mikor Mohamed megalapította az iszlámot, tudta nélkül a Sátán eszközévé vált, hogy megvakítson embereket, és azok ne fogadhassák be az Igazságot. Az iszlám szó jelentése: alávetni, behódolni; vagyis muszlim az az ember, aki aláveti magát Isten akaratának. A muszlimok azt állítják, hogy az iszlám egykor minden ember vallása volt, amíg a bűn és bálványimádás be nem jött ebbe a világba.

Az iszlám kezdete

Sokan feltételezik, hogy Izmael volt az arabok ősatya, s így bizonyos értelemben az iszlámnak is. Mohamed is szeretett volna hinni ebben, és azt állította, hogy Izmael egyenes ági leszármazottja. Állításának azonban kevés köze van az igazsághoz. Mohamed idejére ugyanis azok, akik Arábiában éltek, keverékei voltak a Közép-Kelet különböző népeinek.

Ma már lehetetlen Mohamed élettörténetét tökéletes pontossággal felidézni; a legtöbb vele kapcsolatos információnk szájhagyomány útján terjedő történetekből származik, amelyeknek nagy része a halála után keletkezett. Napjainkban a legmegbízhatóbb forrás erre nézve a Korán. Mohamed Krisztus után 570 körül szü-

letett Mekkában, a virágzó kereskedelmi városban. Itt haladtak át a tevékaravánok a délre eső Jemen és az északra eső Szíria között. A város emellett zarándokhely is volt, ahol régtől fogva egy kocka alakú épület állt. Ezt a monda szerint Ábrahám és Izmael építette újjá. Az arab társadalom igen gyenge volt abban az időben, a sok itt élő törzs állandó harcban állt egymással, és a széttagoltság miatt védtelenné váltak a körülöttük lévő birodalmak támadásaival szemben.

Mohamed 6 évesen árva lett, ezután nagybátyja nevelte. 25 évesen feleségül vette munkáltatóját, egy nála 15 évvel idősebb gazdag kereskedőnőt. Mikor felesége meghalt, már Arábia elit köreihez tartozott. Ez lehetővé tette számára, hogy utazgasson. Útjai során zsidó és liberális keresztyénekkal találkozott, és hallhatta tanításaikat.

Mohamed tisztában volt azal, hogy az arabok között egységre van szükség, és aggodalommal töltötte el, hogy Allah (Isten neve arabul) prófétákat kül-

dött a zsidókhoz, míg az arabokhoz nem. 610-ben állt elő azzal az állításával, miszerint Isten kijelentette magát neki Gábrriel arkangyalon keresztül, és ő az arabok prófétája. Amikor Mohamed azt állította, hogy kijelentést kapott, közzé tette, és azok, akik jelen voltak, ezt szorgalmasan lejegyezték. Ez 23 éven keresztül, egészen haláláig tartott. Halála után ezeket a feljegyzéseket összegyűjtötték, és Korán néven váltak ismertté (a szó jelentése: előad).

620-ra Mohamednek körülbelül 100 követője volt, akiknek nagy részét kiküldte Jathribtól északra. Ő továbbra is Mekka körül maradt, egy olyan közösséget építve, amelynek alapvető hitvallása ez volt: „Nincs Allahon kívül más isten; és Mohamed Allah apostola.” Mivel Mekkában és környékén nem koronázta siker a tevékenységét, sőt ellenséges fogadtatásban, időnként halálos fenyegetésekben volt része, 622-ben ő is Jathribba ment, amit Medínának nevezett el. Ettől a hidzsrától (vagyis kivándorlástól) veszi kez-

detét az iszlám időszámítás. Ezért találjuk a muszlim területen kiadott újságokon, leveleken és minden dokumentumon 2008 helyett az 1386-as évszámot.

Követői számának növekedésével, valamint azzal, hogy Medinában gyakorlatilag nem volt egy központi hatalom, amely a különböző törzseket felügyelet alatt tartotta volna, Mohamed hamarosan a térség politikai és vallási vezetője lett. Miután forrásai kifogyóban voltak, az újonnan „megtértek” vendégszeretével is visszaélve, egy új tanítást vezetett be: az erőszak jogosságát. Háborús sikerei újabb híveket szereztek neki, akiket azonban jobban érdekelt a haderő, mint bármi más. Ez ugyan csak arról győzte meg Mohamedet és fő támogatóit, hogy a kard a nyelvnél sikeresebb eszköze a megtéréseknek. 629-ben, a Mekkából Medinába való visszatérése után azonnal szervezett egy 10000 fős hadsereget, majd újra Mekkába ment. Növekvő haderejének köszönhetően a törzsek megadták magukat Mohamednek, és békés úton beolvadtak az iszlámba.

Röviddel ezután, 632-ben Mohamed meghalt Medinában, és újból fellángoltak a hatalmi harcok. Éveken keresztül az új vezetőket előbb-utóbb meggyilkolták, és mindenre kiterjedő háborúk dúltak az egyes muszlim csoportok között. Később azonban ezek a csoportok megerősödtek, és egyesült erővel támadtak más országokra.

Az iszlám növekedése

Az iszlám növekedését három szakaszra oszthatjuk: az első időszak a 7-8. század (622-től számítva), amikor elterjedt Arábiában, Szíriában, Palesztinában, Mezopotámiában, Perzsiában, Egyiptomban, Észak-Afrikában, és Spanyolországban. A második korszak a 13-14. század, amikor sokan tértek át erre a vallásra Törökországban és Mongóliában. Ennek eredményeképpen az iszlám teret nyert Kelet-Európától egészen Közép-Ázsiáig. A harmadik korszak a 20. század második felére tehető, amikor Kelet-Európa (és kis mértékben Észak-Amerika) felé terjedt.

634-ben, két évvel Mohamed halála után Jeruzsálem elesett, és

Mohamed utóda minden zsidót és keresztyént kiűzött Arábiából. A jeruzsálemi templom helyén felépítették a Sziklatemplomot vagy más néven Omár-mecsetet, amely 691-re készült el teljesen. Ahogy a muszlim erők kelet és nyugat felé előrenyomultak, a meghódított területek lakosságának kb. 90 %-a névlegesen keresztyén volt; ezeknek azután legalább 90%-a áttért az iszlámra. Több mint 3200 templomot romboltak le, vagy alakítottak át mecsetté. Gazdaságilag és társadalmilag virágzó nemzetek és régiók szegényedtek el. Megdöbbentő, hogy ez a hatalmas változás a Mohamed halálát követő mindössze 100 év alatt ment végbe!

A 12. században a Perzsiából érkező oszmán törökök, akik akkorra már muszlimok voltak, nagyhatalomra tettek szert. 1281-ben megalapították az Oszmán Birodalmat, amely egészen 1918-ig fennállt. 1453-ban bevették Konstantinápolyt, s így a Keletrómai Birodalom (Bizánc) elbukott. Keleten az iszlám Mogul Birodalom lerohanta India nagy részét, ennek eredményeképpen a 17. század végére – a déli rész kivételével – meghódították Indiát. Ebben a században az iszlám békésen beszivárgott, és elterjedt Indonéziában és a Fülöp-szigeteken.

A 19. századig Délkelet-Európa, Görögországot is beleértve az Oszmán Birodalom része volt; így több mint 600 év alatt erős muszlim közösségek alakultak ki ebben a térségben. Nyugat-Európába csak a második világháború után kezdődött a muszlim bevándorlók beáramlása.

Rev. A. Macdonald

Engedélyezett fordítás a The Banner of Sovereign Grace Truth 2002 novemberi számából, fordította: André Viktória

Tizenéves terroristák?

A szülők gyakran úgy tekintenek gyermekükre, mint egy ifjú al-Kaida tagra, ami helytelen és felesleges.

Az alábbi cikk egy kétrészes sorozat első része, mely a Peter Hastie lelkipásztor által szerkesztett Australian Presbyterian c. lapban jelent meg. Peter Hastie lelkipásztor 20 éve szolgál az ausztráliai Ashfieldi Presbiteriánus Egyházban. Az említett cikkekben a Dr. Paul Tripp-pel készített interjút olvashatjuk a tizenévesek neveléséről.

- Milyen célkitűzéseket állítanak fel a szülők, mikor gyermekük kamaszkorba lép?

- Sajnos a nyugati kultúrában meglehetősen cinikus vélemény alakult ki a tizenévesekről, s ennek kimondottan biológiai magyarázata van. Az emberek a fiatalokat testbe zárt, lázadó hormonoknak tartják. E mögött természetesen az a gondolat húzódik meg, hogy a hormonokra nem tudunk az értelmünkkel hatni. Egyszer valaki nagyon találóan fogalmazta meg a problémát. Rámutatott arra, hogy ha a tinédzser szót jelzőként használjuk, mint például tinédzser autóvezető, máris negatív értelmet nyer a kifejezés. Ez tényleg csak egy egyszerű példa arra, hogy ezt a korosztályt mennyire cinikusan kezelik

De ha így tekintünk a tizenévesekre, akkor kissé ellentmondunk a bibliai igazságoknak. Ezzel ugyanis azt állítjuk, hogy van egy korosztály, amelyre nem érvényesek a Biblia tanításai; ez teológiai szempontból elég kétségbeesítő lenne. Az a tapasztalatom, hogy mikor a szülők a fenti értelemben alkalmazzák az evangéliumot tizenéves gyermekeikre, ez más kapcsolataikra is kihatással

van. Valójában abban kételkednek, hogy Krisztus minden embert elérhet.

Nem elegendő szülőként azt a célt magunk elé állítani, hogy valahogy vészeljük át gyermekünknek ezt a korszakát. Bizonyos értelemben önzőek vagyunk, ha a túlélésre törekszünk, hiszen csak arra koncentrálunk, hogy túl legyünk egy nehéz életszakaszon. A másik probléma a „túlélő” célokkal az, hogy hajlamosak vagyunk csupán külső viselkedési normákat megkövetelni a gyermektől. Azok a gyerekek, akiket a szüleik szabályozni és irányítani akarnak, nem sok mindent kapnak útravalóul, mikor elhagyják a szülői otthont.

Természetesen minden szülőnek fel kell állítania szabályokat, amelyek irányítják gyermekük viselkedését. De ne ez legyen az egyedüli cél! Az ilyen nem szívből fakadó, törvényeskedő magatartást (amit behaviorizmusnak nevezünk) a Biblia teljesen elveti. Ez volt a farizeusok bűne is, amit Krisztus mélyen elítélt. Pedig még keresztyén szülők is haj-

lamosak arra, hogy létrehozzanak egy fiatal farizeusokból álló generációt, amelynek nincs szüksége az evangéliumra, mert már megtanult különböző külső szabályoknak engedelmeskedni. Ez nagyon zavaró.

Látnunk kell, hogy a gyermekek otthon töltött utolsó éveit vissza nem térő alkalmat jelenthetnek számunkra is. Ha egy gyermek előtt megnyílik a világ és megtapasztalja a szabadságot, a szíve kitárulkozik. Ragadjunk meg hát minden alkalmat, hogy részt vállaljunk a felnőtt életre való előkészítésnek ebben az utolsó szakaszában is! Törekedjünk arra, hogy gyermekünk életében aktívabban vegyünk részt!

- Milyen valós problémával néznek szembe a tizenévesek? Vajon a hormonok vagy a szívük áll a problémák hátterében?

- A világ a hormonokkal magyarázza, de a Biblia azt mondja – méghozzá több száz módon –, hogy az ember aszerint él, ami a szívében van. Cselekedeteinkért szeretünk másokat vagy a körülményeket felelőssé tenni. Ne fe-

lejtsük el, hogy a mások hibáztatása, ez a jelentéktelennek tűnő tény, az Édenkertből ered. A Biblia szerint a különböző élethelyzetek és a kapcsolataink csak alkalmak, amelyekben nyilvánvaló lesz, hogy mi is van a szívünkben. Én tényleg azt élem meg, ami a szívemben van. A szív mindannyiunk számára útmutató rendszer.

- Pontosan mit ért „szív” szó alatt?

- A bibliai antropológia nagyon egyszerű. A Biblia szerint ugyanis az ember két részből áll: a külső emberből, azaz a testből, és a belső emberből, azaz a lélekből. A Szentírásban a szív szónak több jelentése van, pl. ész, érzelmek, akarat, lélek. Bizonyos értelemben a szív egy gyűjtőfogalom, a belső emberre és annak minden működésére utaló összefoglaló bibliai kifejezés. A Biblia több fontos funkciót tulajdonít a szívnek: a szívünkkel érzünk, gondolkodunk, akarunk, vágyakozunk és hiszünk. A szív az, amivel elfogadjuk vagy visszautasítjuk Isten szövetségét. Tehát ha a szív az ember motorja, mozgatórugója, és ez ösztönöz minket cselekvésre, akkor a szülőknek is erre kellene leginkább figyelniük.

Krisztus – mint tudjuk – egy

fához hasonlítja a szív működését. Mikor ránézünk egy fára és a gyümölcsére, megállapíthatjuk, hogy az almafa, mert almát terem. Tudjuk, hogy azért teremnek rajta almák, mert a gyökértől a koronájáig almafa. Ha terméséből kifolyólag nem lenne az, nem tudna almákat teremni. Ha Krisztus példájánál maradunk, a fa a szívet, a gyümölcsök pedig a viselkedésünket és azok következményeit jelentik. Ezt az alábbi példával szoktam magyarázni: Képzeld el, hogy van egy almafa a kertben, amely évről évre rossz gyümölcsöt terem. Megígérem a feleségemnek, hogy helyrehozom ezt az almafát. Fogok egy nagy létrát, kimegyek a kertbe, és leszedem róla a régi almákat. Aztán finom piros almákat aggatok rá. Miután végeztem, és egy kicsit távolabbról megcszemlélem, már elég szép almafának tűnik. Persze tudjuk, hogy mi fog történni. A most még szép almák is meg fognak rothadni, mert ha egy fa állandóan rossz almát terem, akkor magával az almával van a baj. Nyilvánvaló, hogy nem fogjuk megoldani a problémát csupán azzal, hogy ráaggatjuk a szép almákat. Gyakran – még keresztyén körökben is – hasonló problémával szembe-

sülünk a modern gyermeknevelésnél. Amit biblikus nevelésnek hívunk, általában nem más, mint szép almák felaggatása. És a gyermek 6 hét, esetleg 6 hónap vagy akár 6 év után is ugyanott van, ahol korábban volt; nem változott semmit.

- Tehát ezzel azt akarja mondani, hogy sok keresztyén szülő behaviorista, azaz csak a gyerek külső viselkedésére figyel?

- Igen, ez így van. De sajnos az a probléma, hogy ezt észre sem veszik. Az esetek többségében ez abból adódik, hogy soha senki sem tanította meg nekik, hogy hogyan kellene nevelniük gyermekeiket. Ha egy keresztyén könyvesboltban a nevelésről keresünk valamilyen szakirodalmat, a szív szóval csak Ted Tripp *Hogyan irányítsuk gyermekünk szívét*, illetve az általam írt *A lehetőségek kora* című könyvekben találkozunk. A legtöbb mű csak technikákról és stratégiákról szól arra vonatkozóan, hogy hogyan szabályozzuk gyermekünk viselkedését. Lényegében ezek is viselkedéslélektan-központúak (behavioristák), még akkor is, ha keresztyénnek álcázzák őket.

Az a probléma ezekkel a könyvekkel, hogy csak ideiglenes megoldást nyújtanak, de hosszú távra nem adnak eredményeket. Igaz, számtalan módon tudom irányítani egy gyermek viselkedését. Ha büntudatot ébresztek benne, az egy rövid időre meg tudja. Vagy ha megpróbálom manipulálni valamivel, amit nagyon szeretne megkapni, például egy új kocsival vagy új biciklivel, elérek némi változást, de csak átmenetileg. Meg is fenyegethetem, persze ennek sem lesz hosszú távú eredménye. A probléma az, hogy ezek közül a stratégiák közül egy sem fog tartós és végleges megoldást nyújtani. Miután elmúlt a veszély, a belső ember semmit sem változott, és a

gyermek ismét olyan, mint azelőtt. Mindenhol ez történik, nemcsak a világban, hanem az egyházban is.

- Miért látják úgy a szülők, hogy gyermekeik tinédzserkora a legveszélyesebb és legmegegyezőbb számukra?

- Mind a négy gyermekem felnőtt, igaz, egyikük még tizenéves. Bárcsak elmondhatnám, hogy csak akkor haragudtam rájuk, amikor Isten törvénye ellen vétkeztek. Az igazság az, hogy gyakran nem azért voltam mérges rájuk, mert vétkeztek, hanem, mert a bűnük megakadályozott abban, hogy megtegyem, amit akartam. Gyakran a szülők életében meglévő bálványok gátlóak akadályokat a nevelés elé.

Apaként én magam is azért élek, hogy megteremtsem az otthon nyugalma, elismerjenek, tiszteljenek, és hogy tudjam irányítani a családomat. Nos, ezek közül egyik sem rossz önmagában, de nem szabad, hogy a szívemet irányítsák. Márpedig ha ezek uralják a szívemet, és konfliktusba kerülök a kamasz gyerekekkel, hajlamos leszek személyes sértésnek venni azt, ami nem ellenem irányul és ellenségesen viszonyulni a másikhoz. Ilyenkor az Isten által felkínált szolgálat lehetőségét a harag pillanatává változtatom, ahelyett, hogy a másik szívére figyelnék. Gyakran csak a pillanatnyi helyzetet akarom megoldani, mert szeretnék minél előbb túl lenni rajta. Abban a pillanatban

nagyon mérges vagyok a gyerekre, mert megakadályozott abban, hogy rádöbbenjek, mi is igazán fontos nekem.

Tehát a kulcs ahhoz, hogy Isten használni tudjon minket a gyerekeink életében, a saját szívünk megreformálása. Tégy egy próbát! Képzeld el, hogy valaki lefilmezi az életed minden egyes pillanatát 6 héten keresztül. Miről árulkodnának azok a képek? Mit mondanál, mi az, ami igazán fontos neked? Kit szolgálsz valójában? Gyakran hallani szülőket, akik – persze csak közvetett módon – így ismerik be bálványimádásukat: „Ezt mind érted teszem, és ezt kapom cserébe?” Vagy mennyire jellemző az apákra a következő mondat: „Hogy merészeled ezt tenni velem?”, mintha a gyermeke összeesküdött volna ellene. Gondolom, ez nagyon érzékenyen érinti a szülőt, mivel a gyermeke megakadályozza őt abban, hogy továbbra is az életét irányító bálványnak szolgáljon. Esetenként ez hatalmas lelki harc lehet a számára. De ne felejtjük: a kamaszkor vissza nem térő lehetőségek időszaka. Megtanultam, hogy a legfontosabb dolog, amit tehetek a szülőkért: rávenni őket, hogy először kezdjék el keresni a bálványt a saját életükben, és ha megtalálták, megbánják és elhagyják azt.

Ha a szülők nem számolnak le először a saját életükben meglévő bálványokkal, a stratégia, amit javaslok nekik, nem fog működni. Tulajdonképpen semmilyen célkitűzés sem fog segíteni. Miért? Mert mindig annak fogunk szolgálni, ami a szívüket uralja. Olyan ez, mint a gravitáció, mindig működik. Azért szeretem a református teológiát, mert – az emberi természet lényegét vizsgáló látásmódján keresztül – a szív problémájára világít rá. A református teológia szerint Isten imádata nemcsak cselekedeteket je-

lent, ez egész lényünk, identitásunk. Isten tisztelői vagyunk, akik nem tudják, hogyan tiszteljék Őt. Mindig valami mást akarunk szolgálni. Pedig ha nem Istent szolgálom a gyerekeim életében, akkor – elkerülhetetlenül – mást szolgálók.

Dr. Paul Tripp a philadelphiai Westminster Teológia Gyakorlati Teológia Tanszékének előadója, valamint a Changing Lives Ministries (Változtassuk meg az emberek életét) lelkigondozói szolgálat vezetője. Lelkészként és egy keresztyén iskola igazgatójaként, valamint a philadelphiai Glenside-ban működő Christian Counseling and Education Foundation (Keresztyén Lelkigondozás és Oktatási Alapítvány) tagjaként is tevékenykedett.

Számos könyv szerzője, pl. *Age of Opportunity* (A lehetőség kora), *A Biblical Guide to Parenting Teens* (Bibliai útmutató tizenévesek szüleinek), *War of words: Getting to the Heart of your Communication Struggles and Instruments in the Redeemer's Hands* (A szavak háborúja: kommunikációs harcaink gyökerei és eszközök a Megváltó kezében), *People in need of Change Helping People in Need of Change* (Szükségben lévő emberek, akik szükségben lévő embereknek segítenek). Gyakran ír cikkeket a *Journal of Biblical Counseling* (Biblikus lelkigondozás) című újságba is. Dr. Trippnek és feleségének, Luellának 4 gyermeke van, tehát közvetlen tapasztalattal rendelkezik a tizenéves gyermekek nevelése terén.

Engedélyezett fordítás a The Banner of Sovereign Grace Truth 2006 július-augusztusi számából, fordította: Nagy Márta

Viszályok és megoszlások

Áldásoktól fosztjuk meg magunkat, ha viszályok vannak közöttünk. A gyülekezeteinkben ma napság felmerülő kisebb veszekedések és viszályok lelki kiskorúságra utalnak. Természetesen ne gondoljuk azt, hogy ez egy új keletű dolog, ami ne létezett volna az őskeresztyén gyülekezetekben is. Pálnak meg kellett inteni Evódiát és Sintikhét, akik szolgatársai voltak az Úrban: „Evódiát intem, Sintikhét is intem, hogy egyenlő indulattal legyenek az Úrban.” (Fil 4,2). A korintusi gyülekezet áldásokban bővülködött, de félő volt, hogy további áldásoktól fosztják meg magukat: „Azt érttem pedig, hogy mindenitek ezt mondja: *Én Pál vagyok, én meg Appolósé, én meg Kéfásé, én meg Krisztusé. Vajon részekre osztott-e a Krisztus? Vajon Pál feszített-e meg érettetek, vagy a Pál nevére kereszteltettetek-e meg?*” (1Kor 1,12-13). Az egyházban nincs helye a klikkesedésnek és megoszlásoknak. Az apostol a következőkkel érvel: „*Kérlek azonban titeket Ayámfiai a mi Urunk Jézus Krisztus nevére, hogy mindnyájan egyképpen szóljatok és ne legyenek köztetek szakadások, de legyetek teljesen egyek ugyanazon értelemben és ugyanazon véleményben.*” (10.v.) Ez az, amiért nekünk is harcolnunk kell teljes erőnkkel.

A kegyelem jele

Vannak bizonyos tanítások, amik minden keresztyénre érvényesek. „*Mi tudjuk, hogy általmentünk a halálból az életbe, mert szeretjük a mi atyánkfiait.*” (1 János 3,14). Ez egy jelentős megkülönböztető jele a keresztyéneknek. Szilárdan kell állnunk bizonyos tanításokban, ne inog-

junk meg a hitünkben, és tartsuk kötelességünknek, hogy megfeddjük a bűnben élőket. Mindezek mellett ne felejtjük el szeretni a testvérünket: „*Aki nem szereti az ő atyjafiát, a halálban marad. Aki gyűlöli az ő atyjafiát, mind embergyilkos az: és tudjátok, hogy egy embergyilkosnak sincs örök élete, ami megmaradhatna őbenne.*” (1Ján 3,14-15) János nem tudná még hatásosabban kifejezni azt, hogy ha nem szeretjük keresztyén testvérünket, embergyilkosok vagyunk.

Egy nagyszerű tanú a világ számára

Az első keresztyén gyülekezetről el lehetett mondani, hogy mindenki számára nyilvánvaló volt, hogy szerették egymást. Nagyon sok embert ez vonzott a keresztyénségben. A mai világban annyi önzés van. A legtöbb ember csak azt keresi, hogy mit kaphat, ahelyett, hogy mi az, amit másoknak adhatna. Házasságok bomlanak fel, és sokan félnek elkötelezni magukat hosszú távra. Mások az elkecseregettségig magányosak, és barátságok, kapcsolatok után sóvárognak. Vajon biztos, hogy az egyház tud megoldást nyújtani ezekre a problémákra is?

Jézus ezt mondta: „*Új parancsolatot adok néktek, hogy egymást szeressétek, amint én szeretlek titeket, úgy szeressétek ti is egymást. Erről ismeri meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha egymást szeretni fogjátok.*” (Ján 13,34-35) Vajon azt a hatást érjük el, amit kellene, hogy elérjünk? Jézus példaként állította eléink az Ő szeretetét: „*ahogy Én szeretlek titeket.*” Ez egy magas mérce, mert Ő már akkor szeretett minket, amikor mi még

bűnösök voltunk, amikor gyűlöl- tük Őt. Még most is, újonnan születetten oly sokszor megbántjuk Őt bűneinkkel, pedig Ő annyira szeretett, hogy életét adta értünk. Ezért nekünk is ezzel az önmegtagadó szeretettel kell szeretnünk azokat, akik ellenünk vétkeznek. Ne adjunk helyet felgyülemlett sérelmeknek a szívünkben.

Büszkeség

János említést tesz egy Diotrefesz nevű férfiről: „*Írtam a gyülekezetnek, de Diotrefesz, aki elsőséget kíván közöttetek, nem fogad el minket.*” (3 Ján 9) Minden korban találunk ilyen Diotrefeszeket a gyülekezetben. Féltékenyek másokra, akiket felmagasztalnak, és szeretnék őket legyőzni. Amíg mindenki egyetért velük, boldogok, és jó kedvük van, de mi- helyst valaki nem ért velük egyet, és más megoldást javasol, megsértődnek. Senkinek sem szabad megkérdőjeleznie bölcsességüket. Ha valaki szembesíti őket az esetleges tévedésükkel, és felfedi, hogy gyenge lábakon állnak az

érveik, mérgesek lesznek. Milyen megdöbbenő és elgondolkasztó az, hogy amíg oly készségesen valljuk meg bűneinket imáinkban, olyan könnyen megsértődünk, ha konkrétan rámutatnak egy-egy bűnünkre.

Elhagyni a gyülekezetet

Volt idő, amikor ritkaságnak számított, ha valaki elhagyta a gyülekezetét, de manapság a legjelentéktlenebb ok miatt sarkon fordulunk és kilépünk a gyülekezetből. Vajon ez nem az egyházszakadásbűne-e? Természetesen el kell határolnunk magunkat attól az egyháztól, amely az eretnokséget vagy erkölcstelenséget tolerálja. A szakadók itt azok, akik ezeket az ördögi dolgokat gyakorolják, és megtagadják gyakorlatba ültetni a biblikus fegyelmet. Ugyanakkor, ha csak azért hagynánk el a gyülekezetet, mert valaki felmérgecsített vagy a lábunkra lépett, esetleg nem teljesítette a kötelességét velünk szemben, vétkeznénk Krisztus teste ellen. Mindannyian ér-zünk néha kísértést arra, hogy visszavonuljunk és csak egyszerűen kísétáljunk, de ezek a cselekedetek a legkevésbé sem egy Istent dicsőítő alázatos magatartásról tanúskodnának.

Mogorvaság

Vannak, akik természetükből adódóan hangulatfüggők. Ez egy állandó kísértést jelent, és nem könnyű megbirkózni vele. Nagyon kevés is elég ahhoz, hogy úgy érezzék, őket semmire sem becsülik, és hogy mindenki ellenük van. Bizonyos szavakon vagy dolgokon rágódnak, és ez elviselhetetlenné és levertté teszi őket. Nehezükre esik, hogy örven-dezzenek az Úrban és vidáman mosolyogjanak mindenkire. Keresniük kell Isten kegyelmét és elmondani Neki panaszukat, lerakni terhüket és megtanulni szeretni azokat, akik vétkeztek ellenük.

Megszomorítani a Szentlelket

Lehetséges megszorítani a Szentlelket és ezáltal elérni azt, hogy megvonja jelenlétét az életünkben. A Szentlélek lakozik gyülekezeteinkben, csakúgy, mint mi magunkban is. Az egyik megszentelő munkája az, hogy az Ő választottaira kitölti Lelkét, hogy szeressék egymást. A leg-szentebb keresztyén az, aki a leg-hőbben szeret. Azok, akik állandó harcban állnak másokkal, azt mutatják, hogy keveset haladtak előre a megszentelődés útján. Vigyázz, ne fogadj el bizonytalan állításokat másokról, ne beszélj

szarkasztikusan egy másik testvérről a háta mögött, vagy ne tedd őt nevetség tárgyává. Mindnyájunknak szüksége van Isten kegyelmére, mert nélküle sosem tudnánk azokká a szeretetteljes keresztyénekké válni, akiké Krisztus megváltott minket. Továbbá, ne csak igyekezzünk elkerülni a vitákat egymással, de érezzük kötelességünknek, hogy egyre szorosabbra fűzzük a szeretet kötelékét minden keresztyén testvérünkkel. Törődjünk egymással! Tanuljunk meg hordozni egymás terheit! Legyünk türelmesek egymással! Mindig próbáljuk meg a jó szándékot feltételezni a másik cselekedetei mögött, és bocsássuk meg egymás hibáit! A könyörületesség és szeretet elfed és megbocsát számos bűnt. *„Mindenek előtt pedig legyetek hajlandók az egymás iránti szeretetre, mert a szeretet sok vétket elfedez.”* (1 Pt 4,8)

Vágyakozzunk a megújulásra

Szüntelenül vágyunk megújulni gyülekezeteinkben, de gyakran akadályokba ütközünk. Eme akadályok egyike lehet a keresztyének közötti szeretet hiánya. Legyünk éberek, hogy ne engedjük meg a megoszlásokat a gyülekezeteinkben! Oh, milyen könnyen felütik fejüket! Szeressük az igazságot, és álljunk ki szilárdan a helyes dolgokért, de ugyanakkor ne felejtsük el szeretni egymást! Helyi gyülekezetünkben tegyünk félre minden kicsinyes vitát, szeressük és tiszteljük egymást! Bárcsak még tisztábban látnánk saját bűneinket a másokénál! Imádkozunk és munkálkodjunk együtt az eljövendő királyságért!

Rev. W. Macleod

Engedélyezett fordítás a *The Banner of Sovereign Grace Truth* 2002. novemberi számából, fordította: Nagy Márta

Globális felmelegedés? (1.)

Közeledik a nyár. Ismét meleg lesz. Ezért jelen írásunkban egy „meleg”, már-már „égetően meleg” kérdést járunk körül. Azt is mondhatnánk, hogy ez egy hármas téma, amit így fogalmaztam meg: *klímaváltozás, globális felmelegedés, üvegházhatás*. Másfelől viszont ezek a megnevezések variációk egy témára, hiszen lényegében mindhárom téma ugyanarról szól, vagy legalábbis komoly átfedésekkel kell számolnunk. Érdekes, hogy amikor erről a témaköréről szolgáltam, valaki felvetette: Miért kell ilyen „elvont” témákat tárgyalni? Nem lehetne inkább csak egy ígérésről beszélni? Nyilván szó lesz ígérőről is, hiszen a Szentírás idevágó tanítását is meg fogjuk vizsgálni. De mivel még a keresztyének is furcsállhatják a témaválasztást, első pontunkban térjünk ki arra, hogy miért kell erről egyáltalán beszélni.

I. Miért kell ezzel foglalkozni?

Nos, erre a felvetésre alapvetően öt választ kívánok adni.

1. Ha a médiát, a sajtót, a tévét, vagy a rádiót figyeljük, megállapíthatjuk, hogy a tömegek hisztérizálása folyik ebben a kérdésben. Ugyanis nincs olyan nap, hogy ez a téma valamilyen formában ne kerülne terítékre. Ezzel aztán az embereket egyfajta pánikba, örületbe kergetik, mondván: itt van a világ vége, mert olyan nagy mértékű immár a felmelegedés, és ez olyan súlyos problémákkal fenyeget rövid- és középtávon, hogy ebből előbb-utóbb világméretű katasztrófa lesz. Ez

van a hírekben, ezt látjuk a filmekben. Ha valaki a legújabb hollywoodi filmeket figyelemmel kíséri, akkor gyakran egy közeli jégkorszakot előrevetítő filmekkel találkozhat. Ezekkel a filmekkel is témacsokrunkat „reklámozzák”. De emellett rengeteg könyv van a piacon, a sztárok is ezt szajkózzák, és a médiában állandóan ez a téma. Érdekes megfigyelni, hogy a sztárok két dolog-

gal szoktak mostanában foglalkozni (nagy valószínűséggel azért, hogy ezáltal is a figyelem középpontjában legyenek). Az egyik, hogy karitatív munkát végeznek, mondjuk Afrikában, és örökbe fogadnak egy-két árva gyermeket, illetve árvaházakat létesítenek. A másik dolog az, hogy egyre gyakrabban emelik fel szavukat a klímaváltozás és a globális felmelegedés miatt. Végül – de nem utolsó sorban –, a politika is kiemelten kezeli a globális felmelegedés kérdését.

Tehát lassan ott tartunk,

hogy mindenért a klímaváltozás a felelős. Ha valahol kitör egy komolyabb vihar – az a klímaváltozás miatt van. Néhány évvel ezelőtt történt, hogy a Tátrában egy vihar letarolta a fenyvest, s már akkor azt mondták, hogy az a klímaváltozás eredménye. Szintén pár évvel ezelőtt New Orleans-on átvonult a Katrina hurrikán, s erre is azt sütötték ki, hogy a globális felmelegedés miatt volt. De ha van egy vihar,

mondjuk Hollandiában, akkor azt is a globális felmelegedés számlájára írják.

Ha szárazság van Afrikában, arról is a globális felmelegedés tehet.

Ha a tévét nézzük, olykor azt láthatjuk, hogy a „zöldek” kiagatnak egy óriásplakátot a Lánchídra, így tiltakozva a globális felmelegedés ellen.

Mindenki erről beszél! Al Gore, Bill Clinton alelnöke például szintén élharcosa ennek a

mozgalomnak. Ő is a globális felmelegedést akarja megállítani. Legutóbb pedig egy TV híradó arról szólt, hogy még az ENSZ főtitkára is elutazott Kanadába és Grönlandra, hogy saját szemével lássa, hogyan olvadnak a gleccserek és a jégmezők. Majd kijelentette: főtitkári teendői közül egyik fontos – ha nem a legfontosabb – célkitűzés az lesz, hogy a jégmezők olvadását megakadályozza. Ez megdöbbenett, hiszen egy ENSZ főtitkárnak sokkal komolyabb teendői is lehetnének. A lényeg az, hogy lassan még a csapból is ez a téma folyik. Nos, ha ez ennyire foglalkoztatja a társadalmat, az emberiséget, ak-

kor nekünk, hívő embereknek is foglalkoznunk kell vele.

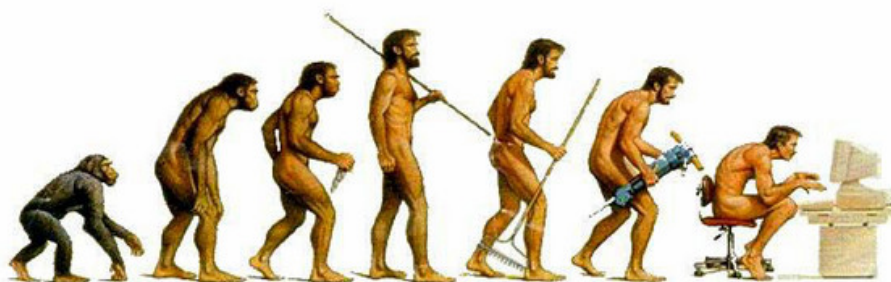
2. Mivel tömegeket érint ez a kérdés, és sokat beszélnek erről, tisztában kell lennünk a Biblia idevágó tanításaival. Amennyiben a Szentírásnak nem lenne közvetlen és idevágó tanítása, akkor is minimum a közvetett alapelvek mentén meg kellene fogalmaznunk egy állásfoglalást. Jegyezzük meg: bármi történik körülöttünk, a világi történeket, eseményeket stb. mindig is a Biblia alapján, a Biblia fényében kell értelmeznünk. Sajnos, még a keresztyén ember is hajlamos arra, hogy elhagyja ezt a szemléletet, és a világiakra bízza a tények értelmezését. Azaz kivonulunk az alapos vizsgálódás „arénájából”, és azt mondjuk: hadd magyarázzák el a humanista tudósok, hogy ezek a tények mit jelentenek és mi várható. Holott ezt nem engedhetnénk meg, hiszen ezeket a híreket, „tényeket” is a Biblia és a keresztyén világnézet szerint kell értelmezni. Mert ugyanaz a „tény” mást jelenthet egy humanista világnézetben, és mást jelent a Biblia világnézetében. Tehát nekünk biblikus álláspontra kell helyezkednünk, biblikus állásfoglalást kell megfogalmaznunk. Arról nem is beszélve, hogy a Szentírás maga is felszólít bennünket erre. Az 1Pét 3,15-ben az áll: *„az Úr Istent pedig szenteljétek meg a ti szívetekben, mindig készek legyetek megfelelni mindenkinek, aki számot kér tőletek a bennetek lévő reménységről, szelidséggel és félelemmel.”* Vagyis a keresztyén embernek mindig készen kell állnia a bizonyágtételre, valamint arra, hogy elmondja az álláspontját, látását egy kérdéssel. Ha valami foglalkoztatja a világi embert, ha valami ügy terítékre kerül a világban vagy a társadalomban, akkor nekünk, keresztyéneknek rendelkezünk kell egy válasszal. Ahogy

van válaszuk az abortuszra, a halálbüntetésre, a klónozásra, az evolúcióra, a homoszexualitásra stb., miért ne lenne válaszuk, vagy miért ne tudnánk egy biblikus véleményt megfogalmazni a globális felmelegedés vagy az üvegház effektus kapcsán is?

3. Azért is foglalkoznunk kell ezzel a témával, mert meg kell vizsgáljuk azt, hogy nem haladunk-e mi is az árral. Érdeemes megfigyelni, hogy sajnos sokszor még a keresztyén ember is, ha elég gyakran hall valamit, ha sokszor „bombázzák” egy információval vagy egy nézettel, lassanként befogadja azt. Kritikátlanul magába szívja, elfogadja, és már-már azt hiszi, hogy úgy is van, ahogyan ezt neki elmondták. Gondoljunk pl. arra, hogy korábban mennyire belénk sulykolták az evolúciót, és eszünk ágában sem volt esetleg azt gondolni, hogy ez elméletnek is csapnivaló! Vigyázni kell, nehogy elsodorjon az ár! Mert olyan észrevétel nélkül, olyan könnyen elsodorhat bennünket is, csak elegendő ideig kell hallgatni egy hamis propagandát. A fő kérdés a következő: Van-e elég bölcsességünk disztíngválni? Ez nemcsak a szóban forgó témakörre érvényes, hanem minden másra. Bármi kapcsán, amit a világ ont magából,

vagy a társadalom közvetít felénk, nekünk disztíngválnunk kell. Nem szabad mindent kritikátlanul elfogadni. Ilyenkor eszünkbe kell, hogy jusson a Jak 1,5-6: *„Ha pedig valakinek közületek nincsen bölcsessége, kérje Istentől, aki mindenkinek készségesen és szemrehányás nélkül adja, és megadatik neki. De kérje hittel semmit sem kételkedvén, mert aki kételkedik, hasonlatos a tenger habjához, amelyet a szél hajt és ide s tova hány.”* Jakab apostol itt arról beszél, hogy kérjünk bölcsességet Istentől, és hogy kérjük hittel. Mert hogyha nincs Istentől való bölcsességünk, akkor könnyen – mint a szélről hajtott habok – ide-oda csúszhatunk, és észre sem vesszük, hogy letértünk a keskeny útról. Mert a világi filozófiák valamelyik hulláma könnyen letéríthet bennünket az utunkról. Tehát, amikor felbukkan egy adott kérdés, akkor azt először alaposan körül kell járni. Majd vizsgáljuk meg magunkat, és kérdezzük meg magunktól, hogy mennyire vitt el bennünket ez az áramlat, mennyire ültünk fel erre a lóra. Elgondolkoztunk-e az adott kérdésen, vagy csak kritikátlanul elfogadtuk.

4. A Szentírás alapján az embernek felelőssége van a teremtett világgal szemben. Mit mon-

dott Isten Ádámnak és Évának? „Megáldá Isten őket és monda nekik, szaporodjatok és sokasodjatok és töltsétek be a földet és hajtások birodalmatok alá, és uralkodjatok a tenger halain, az ég madarain és a földön csúszó mászó mindenféle állatokon.” (1Móz 1,28) Továbbá tudjuk, hogy Isten Ádámra bízta a Paradicsom kertjét: „És vevé az Úr Isten az embert és helyezte őt az Éden kertjébe, hogy művelje és őrizze azt.” (1Móz 2,15) Tehát Isten az emberre bízta a földet. Ezért is foglalkoznunk kell ezzel a kérdéssel, mert ha van valami felelősségünk ebben az ügyben, akkor lehet, hogy nekünk is lépniünk, cselekedniünk kell. Az ember felelős ezért a teremtet világért. Isten megbízta, hogy igazgassa a világ dolgait. Ebben az értelemben mi vagyunk ennek a teremtet világának a „gazdái”, jól kell tehát sáfárkodnunk. Felmerül a kérdés: Mi a teendőnk, ha keresztyének vagyunk? Vajon ha a globális felmelegedés valóban ilyen súlyos probléma, lehet, hogy megoldásként meg kell fogalmaznunk azt, hogy a hölgyek és a férfiak ne használjanak többé dezodorokat? Vajon tényleg az lenne a megoldás, hogy ne használjunk hajtógázos termékeket, hanem inkább pl. mosószappant? Vagy parkoljuk

le a gépkocsikat? Ne gyűjtsünk be a kandallóba? Egyszóval: meg kell vizsgálni, mi a felelősségünk és hogyan gondolkodjunk minderről.

5. Úgy gondolom, hogy azért is kell beszélni erről a kérdésköréről, mert folyamatosan keresni kell az emberekkel a *kapcsolódási pontokat*. Ez egyébként elengedhetetlen az evangelizáláshoz. És hogyan tudunk bizonyosságot tenni, hogyan tudunk az emberekkel szóba elegyedni? Ma nagyon nehéz teljesen idegen emberekkel beszélgetni, akár a munkahelyen, akár baráti körben, sőt még ismerősök között is nehéz a szót az evangéliumra terelni. Nos, mivel szükséges egy *közös téma*, ahonnan kiindulhatunk, amikor valaki előhozakodik a globális felmelegedéssel, ezt a pontot ki lehet használni. Adva lesz egy olyan kapcsolódási pont, ahol te is tudsz valamit mondani, amely által a beszélgetést egy olyan irányba terelheted, hogy eljuthatsz az evangéliumig.

Eddig láttuk azt, hogy miért kell erről beszélni. De lépünk tovább.

II. A globális felmelegedés „tána”

Nézzük meg röviden, miről szól a globális felmelegedés „taní-

tása”. Legalábbis az a tanítás, amivel bennünket „bombáznak” a tévében, a rádióban, a sajtóban, az interneten stb. Azt kell látni, hogy már-már apokaliptikus képekkel riogatnak, és különféle vészforgatókönyveket vetítenek előre. Röviden: arról szól ez a „doktrína”, hogy a Föld jelentős ütemben melegszik. Az átlaghőmérséklet egyre feljebb kúszik. Ennek fő okaként a különféle káros gázok közül többnyire a széndioxidot – annak megnövekedett kibocsátását – teszik felelőssé, amely mára egy „gonosz” és „szennyező” gázzá nőtte ki magát. A széndioxid kibocsátásért – mondják – az ipar, a kipufogógázok, és az emberi tevékenység a felelős, és mindezen káros tevékenységek különösen a fejlődő országokban érhetők tetten. Továbbá a fokozott erdőkitermelés – különösen az Amazonas melléki esőerdők – csökkenti a széndioxid légkörből történő „kivonásának” hatékonyságát, amely a fotoszintézis által valósul meg. A hőmérséklet tehát a széndioxid miatt melegszik leginkább. Ennek következtében fel fog borulni a Föld klímája, a jéghegyek és a jégmezők elolvadnak, az óceánok szintje megemelkedik, és ez azzal jár, hogy – különösen a tengerpartokon – százmilliók halnak meg, a kisebb szigeteket teljesen elönti a víz, a sivatagok még szárazabbak lesznek, végül az időjárás még kiszámíthatatlannabbá válik. Ez azt eredményezi, hogy egyes állatfajok és növénykultúrák teljesen elpusztulnak, ezzel megbomlik a természet egyensúlya, a táplálkozási láncokban káosz lesz, még több állat és növény pusztul el, végül minden romba fog dőlni. A felmelegedés magával hozza az ózonsztratoszférák elvékonyodását is, ezzel további káros sugárzás ér bennünket. És még egy furcsa dolog: a felmelegedést aztán lehűlés követi.

Ez egy ilyen paradox elmélet. Egyrészt beszélnek globális felmelegedésről, ugyanakkor azt mondják, hogy ezt globális lehűlés fogja követni, egyfajta eljegesedés, egy újabb jégkorszak. Erről is szól a globális felmelegedés tana. A jégkorszakról. De hogy jutnak el idáig? Hát úgy, hogy azt mondják: Ha elolvad a jégpáncél, és a gleccserek is megolvadnak, akkor több hideg víz kerül az óceánba. Most képzeljük el, hogy a Golf-áramlat is lehűl, hiszen sok hideg víz jön be északról az Atlanti-óceánba. Ez azt jelenti, hogy a Golf-áramlat, amely ma még egy meleg áramlat, nem fogja melegíteni Skandináviát és Európa északnyugati részét. És ez azt hozza magával, hogy Észak-Európa is lehűl, majd minden lefagy egészen Közép-Európaig. Tehát a felmelegedést követően – érdekes módon – lehűlés következik. És akkor itt minden eljegesedik. A lényeg az, hogy százmilliók halnak meg, és Észak-Európa, valamint Észak-Amerika egy része gyakorlatilag lefagy. Nos, ilyen elképzelésekkel „bombáznak” bennünket.

Érdemes megfigyelni a globális felmelegedés „reklámfilmjeit” is. Nézzük meg a híradókban. Általában három dolgot szoktak bejatszani. Az egyik: bemutatják az olvadó gleccsereket, amelyek folyamatosan szakadnak bele az óceánba. Ezt újból és újból lejátszzák a nézőknek. Aztán a második képsor: gépkocsik kipufogója, a nagyvárosok szmogos levegője, és a

gyárkémények, melyek ontják magukból a füstöt. Végül a harmadik kép: úszó jegesmedve, amely a jégtáblát keresi. A közelmúltban Bali szigetén volt egy konferencia, ahol a különböző államok képviselői megfogadták, hogy a káros gázkibocsátásokat jelentősen csökkenteni fogják. Ez is csak propaganda, melyet aztán ritkán követnek tényleges intézkedések.

De vessünk egy pillantást a valós tényállásra is. Azt kell mondanunk, hogy korántsem olyan fekete és fehér a kép, mint ahogy ezt élénk tárják. Ugyanis még a nem keresztyén tudósok körében sincs egyetértés a globális felmelegedés nagyságának, reális veszélyeinek, illetve forgatókönyvének vonatkozásában. Sajnos a „felmelegedés-elmélet” ellenzőit „tudós” társaik igyekeznek elhallgatni, az akadémiai világból kiszorítani, illetve nem igazán biztosítanak fórumokat számukra, hogy nézeteiket jobban kifejthesék. Ha egy picit is utána nézünk, kiderül, hogy sokkal árnyaltabb ez a kép. Kevesen tudják, hogy a hitetlen tudósok fele nem támogatja ezeket a víziókat. Egyesek ki is mondják: a globális felmelegedés, illetve az ellene folytatandó harc – legalábbis úgy, ahogyan azt ma nekünk „tálalják” – egy aberráció, apokaliptikus vízió, melynek távolról sincs olyan szilárd, „tudományos alapja”, ahogyan azt bemutatják. És akkor a keresztyén tudósokat még nem is említettem, akik, mondhatni, egységesen ellenzik. Egy szóval a kérdés megítélése a tudományos körökben felemás. Ezt viszont egy hatékony propagandával igyekeznek tompítani.

III. Tíz tény a globális felmelegedésről, pontosabban annak problematikus téziseiről

Tíz tényt sorolnék fel röviden, amely a valóságos helyzetet kiválóan illusztrálja.

1. Az igazság az, hogy a föld *átlaghőmérséklete* az elmúlt száz évben 0,4 és 0,8 fok között emelkedett. Tehát kevesebb, mint **egy** fokkal. Ha belegondolunk abba, hogy az iparosodás és a gazdasági fellendülés az elmúlt száz évben fejtette ki legjobban a hatását, és hogy ebben az időszakban kezdték el masszívan égetni a fosszilis tüzelőanyagokat, akkor ez nagyon kis emelkedésnek minősül. Szó sincs tehát több fokos felmelegedésről.

2. Óriási vita folyik arról, hogy mennyire befolyásolja az emberi tevékenység a föld éghajlatát. A tudósok ebben egyszerűen nem tudnak megállapodásra jutni. Egyesek azt mondják, hogy nagyon, mások pedig azt, hogy abszolút nem, vagy alig. Eddig azt hitték el velünk, hogy amiket most látunk, azok szélsőséges jelenségek, és hogy ilyenek korábban sohasem voltak. Azután pedig azt, hogy mindezért kizárólag az emberiség a felelős. Az igazság viszont az, hogy voltak korábban is szélsőségek, és egyáltalán nem tudják bizonyítani azt, hogy az ember közvetlenül felelős mindazért, ami most van. Ez egyelőre nem több egy elméletnél.

3. Az elmúlt kétezer évben jó párszor voltak sokkal drasztikusabb ingadozások a hőmérsékletben és az éghajlatban. Csakhogy erről nem beszélnek. Pedig voltak sokkal melegebb és sokkal hi-

degebb időszakok is. Nem arról szól a történet tehát, hogy a felmelegedés lineáris, tehát egyenes vonalú, ami azzal jár, hogy egyre melegebb és melegebb lesz, hanem inkább arról, hogy mindig is volt egyfajta hullámváz: felmelegedés, lehűlés, felmelegedés, lehűlés. Most van ugyan egy kis felmelegedés, de valószínűleg ezt követni fogja egy kis lehűlés. Egyszer volt melegebb és volt hidegebb korábban is. Például a római korban és a középkorban is voltak sokkal melegebb időszakok. Erről írásos dokumentumok és egyéb feljegyzések tanúskodnak. A római korban például sokkal melegebb volt Európában, mint most. A mai tudósok ezzel szemben azt állítják: „Ilyen meleg még sohasem volt. Ilyen szélsőségekre évezredek óta nincs példa.” Egyetlen ellenpéldát hadd mondjak: a római korban Anglia déli részén kiváló szőlő termett, és abban a korban híresebbek voltak a finom angol borok. Menjünk el most Dél-Angliába és nézzük meg, termelnek-e ott egyáltalán szőlőt?! Vannak-e a mai borpiacon híres angol borok? Hát nincsenek. Pedig állítólag ez egy „melegebb” kor. De ebben a „meleg” korban egyelőre még nem lehet Angliában szőlőt termelni! A középkorban, az 1200-as években a hőmérséklet szintén átlagosan két-három fokkal magasabb volt, mint az elmúlt száz évben. Tehát sokkal melegebb volt akkor, mint az utóbbi száz évben.

4. Azt mondják nekünk – és ezt el is hitték velünk –, hogy a felmelegedésért a széndioxid a felelős, és hogy a felmelegedésnek a széndioxid kibocsátás a fő oka. A valóság viszont más. Nos, ezért a felmelegedésért 70%-ban a vízpára a felelős: az elpárolgott víz, amely az óceánokból és a folyamatokból száll fel. Mindannyian tapasztalhattuk, ha beme-

gyünk egy üvegházba, a felszálló pára miatt sokkal melegebb van, mint azon kívül. A levegőben lévő vízpárán keresztül a Nap sokkal jobban melegíti a földet, mint ha nem lenne vízpára. Gondoljunk például a dzsungelk hőháztartására, ott mindig paradís, ezért mindig melegebb a levegő. Az is különös dolog, hogy a felmelegedésért a széndioxidot akarják felelőssé tenni, miközben az atmoszféra széndioxid tartalma mindössze 0,04%. Az lehet még akár igaz is, hogy a légkör széndioxid tartalma 5%-kal megnőtt, de ez az emelkedés a 0,04%-hoz viszonyítva elenyésző semmiség. Ugyanakkor a természet számos folyamaton keresztül ki is vonja ezt a légkörből (pl. fotoszintézis). Tehát a széndioxidnak van egy körforgása. S ugyebár nekünk állandóan azt szajkózzák, hogy a széndioxid miatt van ez az egész. Nos, ez – enyhén szólva is – túlzás. Ezt általános iskolai matematikával is ki lehet számolni.

5. Hadd ejtsek néhány szót arról a széndioxidról, amely mindössze 0,04%-ban van jelen a légkörünkben. Honnan származik ez a széndioxid? Nos, ennek a bizonyos 0,04% széndioxidnak a 96%-a vulkáni tevékenységből származik, és csupán a fennmara-

dó 4% írható az állatok és az emberi tevékenység számlájára. Gondoljunk csak bele abba, hogy két-háromszáz évvel ezelőtt is voltak vulkánkitörések, földrengések, erdőtüzek, illetve gázkitörések, melyeket akkor nem oltott el és nem fojtott el senki. Akkor is égett (talán évekig is) az orosz tajgán a gázkitörés vagy a felszínen található szén, és senki nem fojtotta el azt. Tehát fosszilis égés korábban is volt, a természet korábban is égett különféle dolgokat, volt széndioxid kibocsátás, és mégsem következett be számottevő globális felmelegedés. Tehát a felmelegedésért nem csupán a széndioxid felelős, valamint ennek a széndioxidnak 96%-a nem is emberi tevékenységből származik.

6. Tudnunk kell azt is, hogy a világ hőmérsékletének alakulását más tényezők is befolyásolják. Például a különféle sugárzások, illetve a napkitörések. A tudósok megállapították – és ebben nagyobb egyetértés van –, hogy az elmúlt ezer esztendőhöz képest az elmúlt száz évben sokkal intenzívebbek voltak a napkitörések. Ez szintén befolyásolta a mostani kismértékű felmelegedést.

7. Egy másik érdekes tény, hogy 1945 és 1975 között, tehát

jó 30 éven át, a világ hőmérséklete lassan csökkent. Ha az akkori tanulmányokat elővesszük és át- nézzük, kiderül, hogy az akkori tudósok azzal riogattak, hogy hamarosan itt lesz a jégkorszak, minden le fog hűlni. Harminc évig lehűlő tendenciát mutatott a hőmérséklet, most pedig emelkedik. De az akkori tanulmányok pont a felmelegedés ellen szóltak, mégpedig úgy, hogy le fog minden hűlni, minden le fog fagyni. Emellett kifejezetten vicces lehet az is, ha megosztom veletek, hogy hosszú évtizedeken keresztül a tudósok attól féltek, hogy a széndioxid el fog fagyni a légkörből. Most attól félnek, hogy túl sok van belőle. De korábban pontosan az ellenkezőjét gondolták, mondván, hogy a növények *fotoszintézise* következtében túl sok fog el belőle. (Megoldásként éppen a fosszilis tüzelőanyagok elégetését javasolták, mintegy kompenzálandó ezt a fogyást!)

8. Különféle rémhírekkel riogatnak minket, például, hogy a jegesmedvéket a kihalás fenyegeti. És egyre többször játsszák be azokat a képeket, amint a „szegény” jegesmedve nem találja a jégtáblákat, amelyekre felmászhata, mert a jégmező elolvadt. Ezzel szemben az az igazság, hogy az elmúlt évtizedekben a jegesmedve populáció igencsak megnövekedett. Különösen a BBC-nek vannak ilyen természetfilmjei, amelyekkel kongatják a vészharangokat, azt szuggerálva, hogy a jegesmedvék lassan kihálnak. Nos, ez sem igaz, mert amint az imént említettem, a populáció 100%-kal növekedett. A jegesmedvék száma megduplázódott, így a faj nincs veszélyeztetve.

9. Azzal is riogatnak bennünket, hogy a jégpáncél egyre rohamosabban fog, és egyre vékonyodik, mert olvadnak a jéghegyek és a gleccserek. Hát ez sem igaz ebben a formában. Egyrészt azért

nem igaz, mert a gleccserek mindig is olvadtak, csúsztak és szakadtak lefelé az óceánba. Másrészt a jégpáncél vékonyodása nem egyenletes. Ugyanis azt sem mondják el nekünk, hogy azokat a méréseket, amelyek a jégpáncél vastagságát hívatottak megállapítani, 90%-ban az Antarktisz Argentína felé eső részén, egy félszigeten végzik. Úgy tűnik, hogy ott egy picit valóban vékonyodik a jégtakaró. Viszont más helyen kimutatták, hogy az Antarktisz többi részén a jégtakaró vastagodott. De a mérések 90%-a ott történik, azon az egy helyen, ezért ebből messzemenő következtetéseket levonni meglehetősen nagy merészség. Az igazság inkább az, hogy a jégréteg összességében nem vékonyodik, sőt helyenként vastagszik.

10. Grönlandon megtalálták a vikingek veteményes kertjeit. Ezeket a kerteket 800-1000 évvel ezelőtt, azaz Kr. u. 1000 és 1200 között művelték a vikingek, amikor ott megfordultak. Ezek szerint akkor egy olyan fázis volt, amikor melegebb lehetett a Föld átlaghőmérséklete. Most megtalálták ezeket a veteményes kerteket, amelyek azt bizonyítják, hogy akkoriban ott a jég elolvadt. Ez a felfedezés is azt igazolja, hogy időnként a Föld egy picit melegszik, aztán pedig egy picit lehűl. Mindig volt ciklikusság, amolyan fel- és leívelés a hőmérsékletben. Tehát nem arról

szól a dolog, hogy a föld hőmérséklete lineárisan, egyenletesen emelkedik és egyre melegebb és melegebb lesz, hanem a le- és felívelő szinuszgörbe inkább az egyenletességet mutatja. Ha mindezek után megkérdezzük tőlünk, hogy *van-e felmelegedés*, azt kell mondanunk, hogy persze, van. Az átlaghőmérsékletben egy-egy fok az eltérés, de az nem jelentős.

Szóval látnunk kell, milyen nagy hatással van ránk az, ami a médián keresztül ér bennünket. Keresztényekként ne fogadjuk el kritikátlanul mindazt, amit a világiak tanítanak! Nézzünk utána alaposan! Biztos, hogy a kép kissé árnyaltabb lesz. Egyébként is, ha a Biblia alapján mi sok kérdést másképp látunk, mint a világiak, miből gondoljuk, hogy pontosan a globális felmelegedés tanát kellene egy az egyben átvennünk? Bármi ér bennünket a világ részéről, nem fogadhatjuk el kritikátlanul, hanem utána kell néznünk, hogy Isten Igéje mit tanít erről. Meg kell vizsgálni a tényállást, illetve azt, milyen véleményt formáltak erről mások: akár hitetlen, akár hívő tudósok. Így tisztábban láthatunk. Jelen esetben az, hogy itt jelentős felmelegedés van kibontakozóban, nem egyéb az emberek félrevezetésénél.

(folytatjuk)

Szőke Imre

Presbiteriánus egyházkormányzás (2.)

B. A gyülekezeti presbitérium (session, consistory)

Úgy gondolom nem szükséges bővebben igazolni azt a tényt, hogy a tisztségviselők egy-egy gyülekezetben szolgáltak, és így természetes, hogy gyülekezeti presbitériumba szerveződtek. Ennek elfogadása, alapvetően, kevés keresztyén előtt kérdéses. Sokkal inkább vitatottabb, hogy az apostoli időkben, amíg még egy-egy gyülekezet nem lett teljesen megszervezve, hogyan érvényesült a kormányzás. Megjegyzem, hogy az Ige a gyülekezet alatt több helyen házi gyülekezeteket ért, ahol gyülekezeteket említ (pl. Róm 16,5; 1Kor 16,19; Kol 4,15, Filemon 2; 1Kor 14,34)

C. A kerületi zsinatok (presbytery, classis) – a nagyobb presbitérium

Az igazán izgalmas kérdések csak most merülnek fel, hogy a kerületi zsinatról kezdünk beszélni, hiszen a legtöbb evangéliumi neo-

protestáns felekezet ezt már nem fogadja el. A hierarchikus felépítésű egyházak pedig, sajnos, rosszul értelmezik. Nézzük meg tehát, hogy miért is fontos az egyház számára a kerületi zsinat.

a. Logikai érvek

1. Sok olyan egyházügyi kérdés van, amelyet egy nagyobb testületnek kell eldönteni pl. a tisztségviselők megpróbálása (1Tim 3,10); a lelkészek beiktatása és elbocsátása; a fegyelmi ügyek eldöntése; a gyülekezetek közötti igazságszolgáltatás; a nehéz lelkiismereti kérdésekben való véleménynyilvánítás. „*Ami több gyülekezetet érint, ne döntse el egy.*”

2. A helyi presbitérium túl gyenge önmagában, különösen a lelkészek vizsgáztatását, a tévtanításokat és a hamis tanítókat illetően (ApCsel 20,28-30; 2Pt 2,1; Ef 4,14). „*Jaj pedig az egyedül valónak, ha elesik, és nincsen, aki őt fel-emelje.*” (Préd 4,10)

3. Mit tehet az, aki úgy érzi,

hogy lelkésze, vagy presbitériuma tévedett vele szemben? Nincs lehetősége fellebbezni. Vagy, ha a presbitériumban megoszlás van – hogyan lehet ezt orvosolni? Vagy, ha két gyülekezet presbitériuma között vita van, amelyben egyik fél sem enged – hogyan lehet ezt békésen rendezni, ha nem egy kerületi zsinaton?

4. Ha a gyülekezetek laza szövetségeket alkotnak csak, hogyan lehet fellépni bizonyos konkrét ügyekben, ha nem egy kerületi zsinaton, ahol a békesség és az egység megőrzésére törekszenek? Így kerülni lehet a szakadásokat, amelyeket Isten nem bátorít (1Kor 12,25; Róm 16,17). Ha az egyház egy ház, egy test, egy család, egy királyság (1Kor 12,12-20; Ef 2,12-16; Ef 4,12-14; Ef 5,23-25), amelynek feje Krisztus, akkor miért beszélnek egyesek minderről úgy, mint ami lelki, láthatatlan, de nincs konkrét megvalósulása ebben az életben? Beszélünk egységről, egy családról, egy testről, egy királyságról, de a valóságban mindenki azt tesz, amit akar. Nem ellentmondásos ez?

b. Bibliai érvek

1. A *presbitérium* szó használata. „Meg ne vedd a kegyelemnek benned való ajándékát, a mely adatott néked prófétálás által, a presbitérium kezeinek reádtetésével.” (1Tim 4,14)

Ez a szó háromszor fordul elő az Újszövetségben. Egyszer a keresztyének presbitériumára vonatkozik, kétszer pedig a zsidókéra (Luk 22,66; ApCsel 22,5). A szó a Septuagintában (az Ószövetség görög nyelvű fordításában) is szerepel, és egyértelmű, hogy a jelen-

tése nem egy gyülekezet vezetésére vonatkozik, hanem a szanhedrinre, vagyis egy nagyobb testületre. Miért használták volna tehát másként ezt a szót a keresztyének? Nyilván ők is a presbiterek testületére gondoltak, melynek hatásköre több gyülekezetre is kiterjedt. A kerületi zsinat az angolban is *presbytery*-nek van nevezve. Talán egészségesebb lenne a magyar nyelvben is a kerületi zsinatra használni a presbitérium kifejezést, és a gyülekezeti presbitériumra egy másik nevet pl. konzisztórium.

2. Az egyéni gyülekezetek megnevezése alatt több gyülekezetet kell érteni. Két dolgot mondhatunk el a presbitériumról. Világos, hogy a gyülekezeteket egy névvel nevezték meg, tehát egységesek voltak, és az is világos, hogy több gyülekezet tartozott hozzájuk. Nézzük meg egy kicsit közelebbről a jeruzsálemi (ApCsel 8,1), az antiochiai (ApCsel 13,1), az efézusi (ApCsel 20,17.28) és a korinthusi (1Kor 1,2) gyülekezeteket.

A Jeruzsálemi gyülekezet alatt több kisebb gyülekezetet kell érteni:

(a) A hívők nagy száma miatt. Bár Jézus halálakor sokan elhagyták Őt, mégis azt olvassuk, hogy mindaddig igen sokan követték. „Az egész világ utána megy.” Feltámadása után azt olvassuk, hogy feltámadva is látta több mint ötszáz atyafi. Csak Pünkösdkor több ezren tértek meg, és joggal feltételezhetjük, hogy sokan közülük ott is maradtak. Az ApCsel 2,27 szerint naponta tértek meg emberek. Az ApCsel 4,4 azt mondja, hogy a férfiak száma 5000 volt. Ezt azt jelenti, hogy nőkkel és gyermekekkel együtt már több mint tízezren lehettek. Az ApCsel 6,7 szerint a papok közül is sokan tértek meg. Bekövetkezik azonban a szétszórás, de még ez sem jelenti azt, hogy a tanítványok száma már nem növekedett. Az ApCsel 12,24 azt tanúsítja, hogy a növekedés tovább folytatódott. Sőt később a következőt olvassuk az ApCsel 21,20-ban: „Azok pedig ezt hallván, dicsőítették az Urat; és mondanak neki: Látod, atyámfia, mely sok ezren vannak zsidók, kik hívökké lettek; és mindnyájan buzognak a törvény mellett.” (Az eredeti sze-

rint több tízezren – a myriad szó fordítása.)

(b) A tisztségviselők nagy száma miatt. Voltak apostolok, próféták és vének. Már az is igen furcsa lett volna, ha az összes apostol egy helyen lett volna, és ne végzett volna ki-ki valamilyen önálló szolgálatot. Az, hogy több apostol, tanító vén és próféta volt, mind azt igazolja, hogy ők különféle helyeken tanítottak.

(c) Sok különböző nyelvű tanítvány is volt. Sok idegen nyelvű prozelita is volt ott, hogyan járhattak volna ők mind egy gyülekezetbe? „Lakoznak vala pedig Jeruzsálemben zsidók, istenfélő férfiak, minden nép közül, melyek az ég alatt vannak.” (ApCsel 2,5) Joggal feltételezhetjük, hogy a nyelveken szólás apostoli ajándékát olyan célra is használták, hogy különböző nyelvű gyülekezetek jöjjenek létre, ahol az illető nyelven folyt az istentisztelet.

(d) A gyülekezési szokások miatt. Nem voltak nagy épületeik. Nem használhatták a templomot. Vagyis házanként gyűltek össze, és erre sok ígét fel lehetne hozni bizonyításként. Egyértelmű tehát, hogy ez a hatalmas tömeg különféle házakban gyűlt össze. Házról házra törték meg a kenyeret. De máshol is ugyanez volt a helyzet (lásd ApCsel 2,46; 12,12; 19,9; 20,8; 28,30-31; Kol 4,15; Filem 2)

Az antiochiai gyülekezet alatt is több gyülekezetet kell érteni:

(a) A hívők nagy száma miatt. „Voltak azonban közöttük némely cziprusi és czirénei férfiak, kik mikor Antiókhia-ba bementek, szólának a görögöknek, hirdetve az Úr Jézust. És az Úrnak keze vala velök; és nagy sokaság tére meg az Úrhoz, hívővé lévén.” (ApCsel 11,20-21)

Itt nevezték el őket keresztyéneknek. Mondhatni itt váltak ismertté felekezetként. Tehát bizo-

nyára nagyon sokan lehettek.

(b) A tisztségviselők nagy száma miatt. Az ApCsel 11,20 szerint ciprusi és cirénei férfiak prédikáltak. Ez legalább 3-4 emberre vonatkozhat. Később jön Barnabás. Tehát ő az ötödik igehirdető. Hozza Saul – ő a hatodik. De még több tanító is meg van nevezve az ApCsel 13,1-3-ban. pl. Simon (vagy másnéven Niger), Lucius, Manaen. Ha látjuk Pál buzgóságát, aki a fél világon prédikált, hogyan képzelhető el, hogy ő ott még vagy 5-6 igehirdetővel egy helyen prédikáljat? Minden hatodik Úrnapján, amikor végre rá is sor kerül! A helyproblémáról nem is beszélve, amely itt is ugyanúgy fennállt.

Az efézusi gyülekezetben is több gyülekezet volt:

(a) A tisztségviselők nagy száma miatt. ApCsel 19,1-12 szerint ott 12 tanítvány volt, akik próféáltak. Sok püspök volt ott, akik presbiterekként vannak megnevezve, de püspöki munkát végeztek (ApCsel 20,17.28.36-37)

(b) A hívők nagy száma miatt. Nagy ajtó nyílt itt – mondta Pál. A hatalmas összeg mutatja, hogy nagyon sokan lehettek, akik elégették a könyveiket. Az ApCsel 19,20-ban olvasunk is a nagy áttörésről: „Ekképpen az Úrnak igéje erősen növekedik és hatalmat vesz vala.” Pál ezért is töltött ott két évet.

A korintusi gyülekezetben is több gyülekezet volt:

Az előbb elmondottak mind elmondhatók és igazolhatók a korintusi gyülekezetre nézve is. Tehát ezt most nem teszem meg itt is. Itt azonban még közvetlenül is olvasunk arról, hogy több gyülekezet volt, amikor Pál a nők viselkedését meghatározza: „A ti asszonyaitok hallgassanak a gyülekezetekben, mert nincsen megengedve nekik, hogy szóljanak; ha-

nem engedelmesek legyenek, amint a törvény is mondja.” (1Kor 14,34)

3. Az Igében presbiteriánus egyházkormányzásról olvasunk az egyes gyülekezetek felett. Azt már megvizsgáltuk, hogy ezeket a különféle gyülekezeteket egy gyülekezetnek nevezi az Ige. Azt is láttuk, hogy az a sok hívő nem tudott volna az úrvacsorán részt venni egy helyen. Akkor ezeket a különféle gyülekezeteket miért nevezi az Ige egy gyülekezetnek? Nem arra való tekintettel, hogy egy volt szívük-lelkük. Nem is a sákramentumokra, az igehirdetésre, a közös imádságra való tekintettel, mert mindezekben a saját gyülekezeteikben részesültek. Hanem azért, mert volt egy közös egyházkormányzás, amelyet a presbitérium gyakorolt a presbiterek által. E közös jeruzsálemi presbitérium miatt nevezték a Jeruzsálemben lakó keresztyének magukat a jeruzsálemi gyülekezetnek.

Ezért nem olvasunk arról, hogy valahol is meg lennének nevezve pl. a korintusi gyülekezethez tartozó kisebb gyülekezetek vénei ilyen néven, hanem mindig csak a korintusi véneknek olvassuk őket, mert valóban ennek az egy nagy gyülekezetnek voltak ők kormányzó, vagy tanító vénei.

Ezek a presbiterek találkoztak azért, hogy az egyház javai felől döntsenek (ApCsel 4,35-37; 11,30); hogy beiktassanak, kinevezzenek és kiküldjenek tisztségviselőket (ApCsel 6,2-3.6); hogy megátalkodottakat exkommunikáljanak (1Kor 5,4-5.7.13; 2Kor 2,6) és hogy bűnbánókat visszavegyenek (2Kor 2,7-9).

Az apostolok a kormányzás szempontjából egyszerű presbiterekként viselkedtek (1Pt 5,1; 2Jn 1). Prédikáltak, imádkoztak, tisztségviselőket iktattak be. De nemcsak közönséges presbiterként visel-

kedtek, hanem más presbiterekkel közösen gyakorolták ezt a tisztséget (pl. a jeruzsálemi zsinat – ApCsel 15,6). Bár esetenként egyedül is cselekedhettek, de a közös cselekvés által nagyobb súlyt adtak cselekedeteik jelentésének.

D. Az egyetemes zsinat (synod, synod)

A zsinat kifejezés a synodos görög szóból származik, és együtt járást, összejövetelt jelent. Ez az a nagyobb testület, ahova a kerületi zsinat (a nagyobb presbitérium) képviselőket küld. Egy ilyen zsinat lehet egy tartományt, egy országot, egy nemzetet érintő, de lehet egyetemes is. Az egyház ügyes-bajos dolgainak intézése főleg a kerületi zsinatra hárul, és csak nehezebb kérdésekben kell a zsinatnak ezekkel foglalkozni. Természetesen vannak az egyházak életében olyan időszakok, amikor az üldöztetés és a szétszórás miatt nem lehetséges a zsinat megtartása.

A zsinat hatalma nem polgári, nem testi, nem abszolút, mert az Ige mindig felette áll. Mégis, a zsinat döntése végleges és jogi értelemben is kötelező érvényű. A zsinat ezen jogi hatalma hármas jellegű: dogmatikai (hit és istentisztelet kérdéseiben), egyházkormányzásra vonatkozó és fegyelmező.

A Biblia tanít a zsinatról – bár nem részletesen –, mégis világos előttünk, hogy akár az Ószövetségben, akár az Újban ez Isten egyházának egy elfogadott kormányzási módja volt. A zsoltáros leírja, hogy az egyháznak Jeruzsálemben volt egy kormányzó testülete: „Jeruzsálem te szépen épült, mint a jól egybeszerkesztett város! A hová feljárnak a nemzetiségek, az Úrnak nemzetségei, bizonyosságul Izráelnek, az Úr nevének tiszteletére. Mert ott ülnek az ítélőszékek, Dávid házának székei.” (Zsolt 122,3-5)

Az Újszövetségből ugyanerre következtettünk az egyház egységes voltából. „Az egyháznak tehát egész Júdeában, Galileában és Samáriában békessége volt: eközben épült, az Úr félelmében járt, és a Szentlélek segítségével számban is gyarapodott.” (ApCsel 9,31) (Itt meg kell emlétenem, hogy ennél az igénél van egy textuális probléma, mivel egyes kéziratokban az egyház helyett a gyülekezetek szó szerepel. De mivel a legkorábbi kéziratokban az egyház szó szerepel /p74, alef, A,B,C, szír és kopt fordítások/, elég nagy bizonyossággal mondhatjuk, hogy ez a helyes olvasat.)

Még egyértelműbb Péter apostol felszólítása: „Legeltessétek az Istennek köztetek lévő nyáját, gondot viselvén arra nem kényszerítéssel, hanem örömmel; sem nem rút nyereszkeskedéssel, hanem jóindulattal.” (1Pt 5,2) Kiknek mondta ezt Péter, egy gyülekezet presbiteireinek? Nem, hiszen a levél címzettei „a Pontusban, Galáciában, Kappadóciában, Ázsiában és Bitüniában elszéledt” keresztyének. Majd így folytatja Péter: „Sem nem úgy, hogy uralkodjatok a gyülekezeteken, hanem mint példányképei a nyájnak.” (1Pt 5,3) Világos tehát, hogy egy nyáj van és több gyülekezet. (A gyülekezetek kifejezés itt örökségnek, rájuk bízott résznek is fordítható.) Lásd még az 1Kor 12,28; 1Kor 10,32.

A zsinat létjogosultságát igazolja az apostoli időszak példája is, amit a jeruzsálemi zsinatban látnunk. A következőkben ezt vizsgáljuk meg egy kicsit jobban. Amit leggyakrabban felhoznak a jeruzsálemi zsinat ellen az az, hogy ez vagy csak egy jeruzsálemi gyülekezeti összejövetel volt (tehát ilyen értelemben nem zsinat), vagy döntése csak javaslat volt (tehát ilyen értelemben nem alátámasztható a zsinati döntések kötelező jellege), és ha mégis

lett volna zsinati jellege és kötelező is lett volna a döntése, akkor ez egyedül az apostolok különleges hatalmának köszönhető, és csak egyszeri esemény volt. Sajnos ezt a zsinatot mind independens (független) oldalról, mind pedig azok részéről is éri támadás, akik laza szövetségben gondolkodnak. Mivel az előbbiek alapján is látható, hogy az independens modell mennyire nem tartható, hadd nézzük most azokat, akik tagadják, hogy az egyházi testületeknek, kerületi zsinatoknak, egyetemes zsinatoknak bármilyen valós (dekrétív) tekintélye lenne a javaslatadason túl (konzultatív). Hadd hallgassuk meg például Abraham Kuypert, az egyik legnagyobb holland református teológust. Alapvetően bárkit is olvastam a holland egyházkormányzat témakörében, mindenki bőségesen hivatkozik rá. Kuypert álláspontja egyházkormányzat kérdésében elfogadottá vált a „dolleantie”¹ gyülekezeteiben. Később a „vriegemacht”² gyülekezetekben is. Nos, Kuypert a következőt mondja: „Nehezen mondható ki, hogy a jeruzsálemi összejövetelnek bármiféle zsinati

jellege lett volna. Egy egyházi összejövetel akkor zsinat jellegű, ha több gyülekezet képviselője vesz abban részt, és itt nem ez volt a helyzet. A jeruzsálemi összejövetelen csak egy gyülekezetből voltak küldöttek. Még Antiochiából sem. Nincs semmi utalás a kiküldésre... Javaslatot Pál nem, hanem csak Péter és Jakab fogalmaz meg. Mikor pedig döntést kell hozni, és a választ megfogalmazni, a gyülekezet küldöttei nem szavaznak, hanem az apostolok, az apostoli tisztségük használatával mint a Jeruzsálemi gyülekezet vezetői, a presbiterok és a jeruzsálemi gyülekezeti tagok együttműködésével, eldöntik a kérdést.”³

Ez természetesen nem azt jelenti, hogy Kuypert nem hisz a zsinat létjogosultságában, de könnyebb volt így leírnia a jeruzsálemi zsinatot, mert ellenkező esetben komolyan kellene vennie azt is, hogy a zsinatoknak elrendelő hatalma is van, melyet azonban Kuypert nem fogad el.

Nos, úgy gondolom a Szentírásból világosan kitűnik, hogy ez az összejövetel valóban egy igazi zsinat volt az ApCsel 15-ben.

1. Volt egy megfelelő ok a zsinat összehívására. Egy hamis tanítás ütötte fel a fejét, s ezért kellett ezt összehívni. A Júdeából jött tanítók azt tanították, hogy körül kell metélkedni, és meg kell tartani az egész törvényt. Sőt, úgy tüntették fel ezt a dolgot, mintha az apostolok küldték volna őket. Béza szerint Cerinthus és követői lehettek ezek. Súlyosságát tekintve ez az ügy már kiterjedt Antiochiára (több gyülekezet), Szíriára és Ciliciára (23-24.v.). Pál és Barnabás már próbálták őket meggyőzni, de sikertelenül (1-2.v.).

2. Pál és Barnabás kapott egy megbízatást. Pál és Barnabás – miután a vita sikertelen volt – megbízatást nyertek más presbiterekkel együtt, hogy felmenjenek Jeruzsálembe. A görög szövegben használt kifejezés igen erős (etaxan – ApCsel 13,48; Róm 13,1) kifejezés arra nézve, hogy valaki elrendel valamit. Máshol az Újszövetségben pl. Mt 18,16-ban ezt olvassuk: „A tizenegy tanítvány pedig elméne Galileába, a hegyre, a hová Jézus **rendelte** vala őket.” Oda rendelte őket, vagyis oda küldte. Ez a szóhasználat az ApCsel 15-ben világos módon egy hivatalos döntést tükröz, az antiochiai presbitérium döntését. Szerintem ennél egyértelműbben ezt nem lehet elmondani. Tehát volt kiküldés, Kuyper véleményével ellentétben.

3. Voltak megfelelő résztvevők. Előszörban a jeruzsálemi apostolok és vének, az antiochiaiak, nagy valószínűséggel a szíriaiak és a ciliciaiak. Nagy sokaságról beszél az Ige (12.v.) és „testvéreket” is említ. Ebből következettek egyesek arra, hogy akkor ez az egész jeruzsálemi gyülekezetre vonatkozik. De erről már beszélünk, hogy ez lehetetlen a nagyszámú hívó sokaság miatt. Nagy valószínűséggel a jeruzsálemi kerületi zsinat tagjai és más evangelisták – mint Júdás és Silás

(22.v.) – vettek részt. Tehát legalább két kerületi zsinat megbízottai.

4. A résztvevők közönséges képviselőkként jelentek meg, beleértve az apostolokat is. Ezt azt jelenti, hogy Pál nem az apostoli tekintélye által volt jelen, hanem a gyülekezet rendelése alapján. Továbbá a kérdések megvitatása is olyan jellegű volt, amelyhez különleges kijelentés nem adatott. Vita volt, megbeszélés, mások meghallgatása, döntés, majd levélírás ennek alapján. Nem olvastunk inspirációról. Az inspirált szerzők sehol sem mondják ezt a Bibliában: „ez a Szent Lélek és az én véleményem”. Ha valaki inspirálva szól, akkor az ígét szólja. Egyesek a 28. versre hivatkozva mondják, hogy ott szó van a Szent Lélek munkájáról is. „Mert tetszék a Szent Léleknek és nekünk.” Igen, de ott van mellette az emberi tényező is. Ezt a kifejezést ma is használhatnánk egy zsinati döntés végén, hogy úgy gondoljuk, hogy döntésünk a Szent Lélek által ez meg ez. Ez azt jelenti, hogy egy zsinatnak nagyon közel kell lennie döntéseiben a Szentíráshoz ahhoz, hogy döntéseiről elmondhassa, hogy ez tetsző a Szent Léleknek. Tehát minden apró kérdésben, amiről az Ige hallgat, arról jobb, ha a zsinatok is hallgatnak.⁴

5. Egy közönséges zsinati tárgyalás folyt le. Az első része vitából és tárgyalásból állt. Az Ige (7.v.) szerint sok vita volt. Először Péter mondja el beszédét, majd Barnabás és Pál, majd Jakab igazolja Pétert, és javaslatot tesz. Végül megszületik a döntés. Miért nincs szavazás? „**Tetsszék nekünk, miután egyértelemre jutánk.**” (25.v.) Nos, amikor mindenki egyetért valamivel, akkor ezt csak meg kell állapítani, és nincs szükség szavazásra. Itt is így tettek tehát. Teljes volt a meggyőződés, és teljes volt az egyetér-

tés. Csak, mert manapság ritkán látunk ilyesmit egy testületi ügyletben, azért még nem kell azt mondani, hogy ez nem volt megfelelő procedúrális szempontból.

A második rész a döntés megfogalmazása, leírása és kiküldése.

6. A zsinat döntése kötelező érvényű volt. Nos, ez az a pont, amelyet Kuyper sem támad, mert érzi, hogy ezt nem tudja megtenni, mivel annyira egyértelmű. Ezért inkább úgy döntött, hogy ennek az összejövetelnek a zsinat jellegét támadja. Így maradhat az egész egy apostoli döntés. Láttuk azonban, hogy ez mennyire nem tartható. Igen ám, de mások abba kapaszkodnak, hogy ez a zsinat csupán javaslatokat fogalmazott meg.

Nos, erre azt mondhatjuk, hogy több ige is arról beszél, hogy ezt a döntést elrendelték: ApCsel 15,28; 16,4; 21,25. Pl. „**És amint általmentek a városokon, meghagyák nekik, hogy tartsák meg a rendelkezéseket, melyeket végeztek a Jeruzsálemben levő apostolok és vének.**” (ApCsel 16,4) Láthatjuk, hogy nem csak az apostolok döntéseként beszél erről az Ige, hanem mint az apostolok és a vének döntéséről. Mivel a vének is említve vannak, ez még egyszer megerősíti, hogy ez egy zsinati döntés volt, mert máskülönben a véneknek semmilyen bíraskodási joga nem lehetett volna a pogányok felett.

Nézzük meg röviden a szavakat, amelyeket az Ige használ. ApCsel 21,25 – krino, *ítéletet hozni, kötelező döntést kimondani*. ApCsel 16,4 – krino – *ítéletet tenni*. Arra nézve pedig, hogy mit rendeltek el a dogmata szó szerepel. Ez pedig *törvényként, parancsként, császári rendeletként* (ApCsel 17,7) fordítandó. A Septuaginta ezt a szót használja az ószövetségi törvény, *dekrétum*

kifejezések fordítására. Végül pedig az ApCsel 15,28-ben a *barosz, teher* szó szerepel. A farizeusok kötötték terheket az emberekre törvényeik által. De azok nem javaslatok voltak, hanem *törvények, vagyis terhek*. Mindhárom kifejezés tehát egybehangzó módon igazolja, hogy ez egy kötelező érvényű rendelet volt a gyülekezetek számára.

Hogyan fogadták ezt? Örvendezve. Hogyanis tehették volna kötelezővé olyanok számára ezt a döntést, akik nem voltak készek ezt elfogadni, mert függetleneknek gondolták magukat? Ha tehát a független gyülekezeti modell mellett érvelne valaki, már maga az a tény is, hogy a gyülekezetek ezt a döntést örvendezve fogadták, el kellene tántorítsa őt ebbéli véleményétől. *„És mikor elolvasták, örvendézének az intésen.”* (31.v.)

A következtetésünk tehát az, hogy a jeruzsálemi zsinat felől világosan megállapítható, hogy ez egy valós zsinat volt, amely kötelező érvényű döntéseket hozott.

Mindezek után pedig megállapíthatjuk, hogy Isten az Ő egyházát tisztségviselők által kormányozza, akiket erre a tisztségre beiktattak, és a gyülekezetek megvá-

lasztottak. A gyülekezet jó kormányzása érdekében Isten ezt a kormányzó hatalmat nem egy ember kezébe tette le. Hasonlóképpen, Isten az Ő egyházát, amely több gyülekezetből áll, testületek által kormányozza. Ezek a testületek nem tévedhetetlenek, de Isten úgy látta jónak, hogy egyházában a jó rend és a tisztaság leginkább egy zsinat-presbiteri kormányzás mellett őrizhető meg igazán. Mert ez a testületi kormányzás szabhat gátat egyesek feltörekvő büszkeségének, legyen szó akár gyülekezeti tagokról, akár tisztségviselőkről. Adja az Úr, hogy kegyelméből mindannyian alázatosan járassunk az Ő keskeny ösvényén.

Bagoly Gyula

Hivatkozások

1 Az a tiltakozó mozgalom, amely az akkori zsinat visszaélései ellen tiltakozott. A tiltakozás jogos volt, hiszen az egyház vezetését egy szűk csoport kaparintotta meg, amely szép lassan beengedte az egyházba a különféle liberális tanítókat, és megtúrta a hamis tanítást. Érthető tehát, hogy honnan származik Kuyper erős zsinat-ellenessége.

2 Az egyik legnagyobb holland konzervatív egyház, melynek létrejöttében ugyancsak szerepet játszott a zsinat

döntése, amelyet elutasítva ezek a gyülekezetek felszabadított /vriegemacht/ gyülekezeteknek nevezték magukat.

3 Bound Yet Free, ed. J. DeJong, Premier Publishing Winipeg, 1995, 86.o.

4 Exkurzus: a dordtrehti zsinat egyházkormányzati könyve ezt mondja: „Ha valaki panasszal él, hogy egy kisebb testület nem szolgáltatott igazságot, akkor joga van fellebbezni egy nagyobb testülethez, és amit ott elfogadnak többségi szavazattal, azt véglegesnek és kötelezőnek kell tartani, ha csak bizonyítást nem nyer, hogy ez ellentétben van az Isten ígéjével.” (31. cikkely) Példák az ilyen zsinati többség által hozott döntésekre:

1. Két istentisztelet – 4Móz 28,1-4 – napi áldozat; 2. Milyen Biblia fordítást használjanak az istentisztelet alatt; 3. Istentisztelet tartása bizonyos napokra való megemlékezésképpen (pl. ünnepek); 4. Milyen énekeket és liturgiát használjon minden gyülekezet; 5. A vasárnap délutáni istentiszteleten kátét kell magyarázni; 6. Sákramentumot csak megfelelő liturgiával szabad kiosztani; 7. Az úrvacsorát megelőzően és utána is kell igehirdetésnek lenni; 8. A nyilvános imádság tartalmát megszabják; 9. Évi egyszeri látogatás kötelező minden tagnál; 10. Temetés kapcsán istentisztelet tartása tilos, csak ígéjével vigasztalni a gyászolókat.

Innen-onnan

Rövidülő gyerekkor...

A szülők több mint fele véli úgy, hogy a gyerekkor immár 11 éves korban véget ér – derül ki egy friss felmérésből. A gyerekek nem akarnak lemaradni társaik mögött, így ráveszik szüleiket, hogy több szabadságot engedélyezzenek számukra, ugyanakkor ezzel a hagyományos nevelési módszerek háttérbe szorulnak. Egy nagy-britanniai könyvkiadó megbízásából készített felmérés szerint a szülők közel háromnegyede engedi meg gyermekének, hogy az alkoholt fogyasszon ott-hon még 18 éves kora előtt, és 45 százalék járul hozzá ahhoz, hogy 16 év alatti gyermeke barátja vagy barátnője házában töltsön egy éjszakát. Szakértők ennek kapcsán megjegyzik, hogy a szigetországban a legmagasabb a fiatalkorúak teherbe esésének az aránya egész Európában. A 16 évnél fiatalabb gyerekek több mint felének engedik meg szülei, hogy este 11-ig maradjon ki egyes estéken. A 14 évnél fiatalabbak felének járulnak hozzá, hogy a gyermek befesse a haját, vagy sminkelje magát. A gyerekek 57 százalékának engedték meg, hogy korhátáros filmeket nézzenek, egy generációval ezelőtt még 46 százalék

volt ez az arány – derül ki a felmérésből.

A szülők háromnegyede elismerte, hogy gyermeke gyakran ellenkezik, és nagyjából hasonló arányban állították, hogy ők maguk gyermekként szigorúbb nevelést kaptak.

A gyermekkönyveket szerző brit szaktekinetly, Jacqueline Wilson az eredményeket látva azt mondta: a lányoknak nem kellene divatos és kihívó ruhákat hordaniuk, és nem szabadna, hogy szegénynek tartsák, ha még babával játszanak.

www.inforadio.hu

A gyerekek manapság egyre nagyobb szabadságot harcolnak ki maguknak... Jogaikra való hivatkozással lassan már gyerekek-ként kezelik a felnőtteket... Valóban feje tetejére állt ez a világ!

Rehabilitálná a pápa Luther Márton...

Rehabilitálná a katolikus egyház a reformációt elindító Luther Márton – jelentette be vatikáni forrásokra hivatkozva a Daily Mail című brit napilap. A tudósítás szerint XVI. Benedek azzal érvel Luther visszafogadása mellett, hogy a férfi nem kettészakítani akarta az egyházat, hanem csak megtisztítani azt a korrupciótól. XVI. Benedek a 16. századi teológusról vallott elméletét azután hozza majd nyilvánosságra, hogy azt nyáron a castelgandolfói pápai rezidencián a Ratzinger Schülerekre éves szemináriumán 40 másik teológussal is megvitatta. A Daily Mail című napilap szerint a 80 éves egyházfő azal érvel majd, hogy honfitársa valójában nem is volt eretnek. A bejelentésre minden bizonnyal a pá-

pa egyházfőségének harmadik évfordulója kapcsán kerül majd sor, és a lépéssel Joseph Ratzinger azt a feszültséget szeretné enyhíteni, amely egy tavaly júliusi nyilatkozata után bontakozott ki. Akkor ugyanis arról beszélt, hogy a protestánsok és ortodoxok „nem igaz egyházak” tagjai. Walter Kasper bíboros, a keresztény egységet szorgalmazó tanács vezetője szerint a mai napig igen sokat tanulhatunk Luther-től, és eljött az ideje, hogy felülvizsgálják a férfi megítélését, hiszen az általa szorgalmazott reformot és öntisztulást az egyház egy idő után ténylegesen bevezette. Luthert 1521-ben X. Leó pápa eretnekségért közönségesen ítélté ki az egyházból, és az ítélet a „részeget németet” azért is kárhozatta, hogy ha józan lenne, biztos meggondolná magát. A pápa ezzel szemben most azt állítja majd, hogy Luther csak az egyházat szerette volna megreformálni, és a szakadás csak radikális követői miatt következett be. A nyári szemináriumon az apostoli utódlás kérdését is megvizsgálják majd, amely egészen Jézus Krisztusig és az első apostolokig vezet vissza az egyházi hatalom törté-

netét. Egyes teológusok szerint ugyanis Luther abban sem hitt, amit más reformátorok állítottak, hogy a sorrendnek semmi köze az egyházhoz, és csak Isten szavára lehet hivatkozni.

www.mult-kor.hu

Akkor érne ez a rehabilitálás valamit, ha a pápista egyház elfogadná, és érvényt szerezne mindannak, amit Luther képviselt... Magyarul: rehabilitálni kellene Luther tanait is... Az viszont korántsem lenne ilyen könnyű...

Meghalt a Beatlesek guruja...

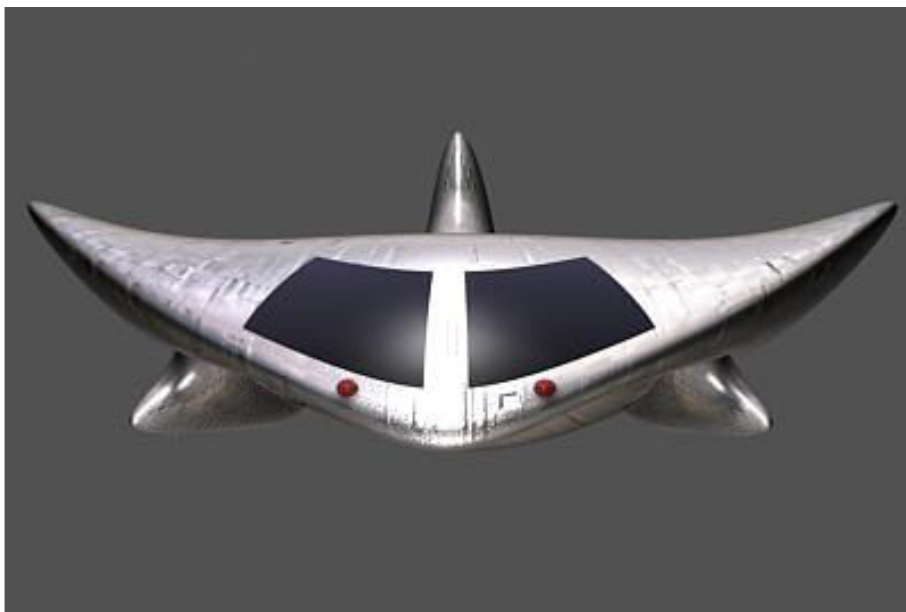
A hollandiai Vlodropban lévő otthonában elhunyt Maharisi Mahes jógi, a Beatlesek hajdani guruja, aki Európában bevezette a transzcendentális meditációt – közölte a Transzcendentális Meditáció mozgalom szóvivője. A jógi 1955-ben kezdte meg a transzcendentális meditáció oktatását, amelyet 1959-ben az Egyesült Államokban is bevezetett. Módszere akkor vált igazán híressé, amikor a Beatles tagjai George Harrison gitáros ösztönzésére Indiában 1968-ban tanítványai lettek. Maharisi Mahes születésének pontos éve nem ismert, feltehetően 91 éves korában érte a halál.

www.origo.hu

Lehet, hogy nagy guru volt, de a halállal még ő sem bírt... Merthogy: „elvégezett dolog, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig az ítélet...” (Zsid 9,27)

Megújuló honlap...

Olvasóink figyelmébe ajánljuk egyházunk megújuló és igényesebb kivitelű honlapját. Bár a végleges, teljesen letisztult változat még nem készült el, már így is sok hasznos információt érhetünk el a *www.reformatus.net* oldalon. Hívjuk fel erre mások fi-

gyelmét is! Esetleges javaslatokkal, kérdésekkel Szabó Péter Andrásához és Bartha Istvánhoz kell fordulni.

Keskeny Út

„Húsz éven belül kapcsolatba lépünk az idegenekkel”...

Az emberiség két évtizeden belül kapcsolatba lép intelligens idegen civilizációkkal – állítják vezető csillagászok. Meggyőződésük ugyanis, hogy a Naprendszeren kívüli, Földhöz hasonló bolygók felfedezése és a 2009-ben induló, nagyszabású NASA-misszió drámaian felgyorsítja a kapcsolatfelvételt. „Minden okunk megvan arra, hogy optimisták legyünk” – állítja a BBC egyik dokumentumfilmjében Frank Drake amerikai csillagász, aki 1961-ben elindította a Földönkívüli Intelligens Élet Kutatás projektet (SETI).

A 76 éves tudós meggyőződése, hogy húsz éven belül az eddiginél sokkal többet megtudunk majd a földönkívüli életről, és valószínűleg kézzelfogható bizonyítékot szerzünk majd arról, hogy van élet – még hozzá intelligens élet – a Földön kívül is a galaxisban. Drake már fél évszázaddal ezelőtt kidolgozta azt az egyenletet, amelynek alapján megbecsül-

te, hány idegen civilizáció lehet a galaxisunkban. Hét faktort vett számításba, így például azt, hány csillagnak van planétája, azok lakhatóak-e, és milyen hosszú ideig létezhet egy értelmes faj. Bár a becslések eltérnek, Drake szerint általános vélemény, hogy tízezer technológiailag fejlett életforma él a galaxisban. Ezt az elméletet ugyan sokan vitatták tavaly áprilisig, akkor azonban egy svájci tudóscsapat felfedezett két bolygót, a Gliese 581 C-t és D-t a Naprendszeren kívül, amelyeken lehet élet. A SETI vezető csillagásza, Seth Shostak ezzel kapcsolatban hangsúlyozza, hogy csak a mi galaxisunkban 200 milliárd csillag van, és ezeknek legalább a fele körül valószínűleg keringenek bolygók. Vagyis százmilliárd bolygórendszerrel számolhatunk, egyenként átlag öt bolygóval. „Ötszázmilliárd bolygó van odakinn. Arcátlan és vakmerő feltételezni, hogy ezek közül kizárólag a Földön történt bármi értelmes” – véli Shostak. A földönkívüli élet utáni kutatásban komoly fordulatot hoz majd a jövő év, amikor az amerikai űrhivatal, a NASA útnak indítja a Kepler űrteleszkópot, amely négyéves missziója alatt folyamatosan vizs-

gálja majd ugyanazt a tízezer csillagot. A projekt célja felfedezni a Föld-méretű bolygókat, amelyek a Napoktól „lakható” távolságon belül keringenek. Amint a Kepler azonosítja azokat a bolygókat, amelyeken a legnagyobb valószínűséggel találunk életet, a SETI kutatói oda irányítják mélyűri „lehallgató berendezéseiket”, ahelyett, hogy véletlenszerűen kutatnának értelmes idegenek után, ahogyan azt most teszik.

www.inforadio.hu

Megmosolyogtató naiv optimizmus... Ha már mindenáron találkozni akarnak valakivel, aki értelmes és intelligens, figyelmükbe ajánljuk a Teremtőt... Őt pedig nem messze, hanem közel kell keresni, hiszen kijelentette magát... Csak kézbe kellene venni egy Szentírást...

„Felvilágosító” tankönyv...

Tankönyvből tanítaná a szexet az Országos Egészségfejleszté-

si Intézet (OEFI). Eddig kétszáz tanárt képeztek ki arra, hogy osztályfőnöki órán a nemi együttlétről és annak veszélyeiről beszéljen a középiskolásoknak. Az ehhez való könyv néhány napja kapta meg az engedélyt. Bármelyik iskola használhatja, ahol nem félnek beszélni a szexről. A szakemberek óvszer-automatákat is javasolnak az iskolákba, de erre még nem tudni, lesz-e pénz. Van olyan igazgató, aki elzárkózik a témától, és azt állítja, hogy az ő gyerekei nem élnek szexuális életet. A jelenlegi adatok szerint azonban a 14 és 18 év közötti fiatalok 50 százaléka szexuálisan aktív, mondta Gábor Edina, az OEFI főigazgatója. Az intézet kísérleti jelleggel óvszer-automatákat is felállított öt magyar középiskolában. A budapesti Than Károly Gimnáziumban többnyire a lányvédeből fogy több kondom, ami elvileg azt mutatja, hogy a lányok jobban vigyáznak magukra. Az iskola gyermekvé-

delmi felelőse több gyereket is ismer, aki azért nem használ óvszert, mert feszélyezve érzi magát a boltban vagy a gyógyszerárban, és nem meri megvenni. Az automatákkal elejét lehet venni az ilyen eseteknek – mondta Balogh Tiborné. Az óvszer-automaták felszerelése iskolánként 100 ezer forintba kerülne, az OEFI az eddigi öt helyett legalább 20 iskolában szeretne ilyeneket. Az ehhez szükséges fedezet a költségvetésen múlik, döntés hónapokon belül várható.

Független Hírügynökség

Igen, jól olvastuk, ez már Magyarországon van, és lassan bevezetésre is kerül... Erre bezzeg van pénz... Ami még különösen szomorú: mindez a szülők beleegyezése vagy megkérdőjezése nélkül történik...

A híreket válogatta és megjegyzésekkel ellátta: Szőke Imre

Nyári táborok és csendesnapok...

Az alábbiakban közreadjuk a nyári táborok és csendesnapok időpontjait. Jelentkezni, valamint a részletekről (részvételi díj, utazás, jelentkezési határidők, egyéb tudnivalók) érdeklődni a helyi gyülekezetek lelkészeinél lehet. Imádkozzunk, hogy Isten áldja meg ezeket a heteket, könyörüljön a szolgáltevőkön és résztvevőkön egyaránt.

Erdély (Szováta):

jún. 30 – júl. 7. Gyerektábor
júl. 21 – 28. Ifjúsági evangelizációs tábor
júl. 28 – aug. 4. Ifjúsági hitmélyítő tábor

aug. 11 – 18. Házaspárok tábora
aug. 18 – 25. Idősebbek hitmélyítő tábora
aug. 25 – 31. Kreacionista tábor

Miskolc:

jún. 23–28. Gyerektábor
jún. 30 – júl. 4. Angol nyelvi tábor
aug. 16 – 17. Nyári csendesnapok

Kárpátalja:

júl. 7 – 12. Gyerektábor
júl. 14 – 19. Kisifjúsági tábor
júl. 21 – 23. Házaspárok tábora
júl. 23 – 26. Felnőttek hitmélyítő tábora
aug. 4 – 11. Ifjúsági tábor
aug. 18 – 23. Angol nyelvi tábor

HETI SZOLGÁLATI ALKALMAINK GYÜLEKEZETEINKBEN

HELYSÉG	KAPCSOLAT	KEDD	SZERDA	CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
Balatonalmádi	Hazuga Nándor 06-20-942-5696			18:00 FB			10:00 IB 10:30 IT
Budapest	Sikó Mihály 06-1-322-9317		18:00 FB				10:30 IT 15:00 FB
Kaposvár	Bencs Miklós 06-70-328-5471		18:00 FB				11:00 IT
Miskolc	Bagoly Gyula 06-46-412-558	17:00 IB		17:00 FB			10:30 IT
Barót	Simon Szabolcs 0744-307-550		19:00 FB				19:00 IT
Brassó	Simon Szabolcs 0744-307-550			18:00 FB			12:00 IT
Csikszereda	Simon Szabolcs 0744-307-550				18:00 FB		
Erdőszentgyörgy	László Lehel 0723-630-793		18:00 FB				10:00 IT 12:00 GYA 17:00 FB
Kézdivásárhely	Simon Szabolcs 0744-307-550			15:30 FB			
Kolozsvár	Szász Attila 0364-109-564				17:00 EV		10:00 IT 18:00 FB
Marosvásárhely	Molnár Sándor 0265-267-166			17:00 NIM 18:00 FB	15:00 GYA		9:30 KIT 11:00 IT 17:00 FB
Nyárádszentanna	László Lehel 0723-630-793			18:00 FB			
Rava	László Lehel 0723-630-793						14:00 IT
Petrozsény	Zólya Csaba 0723-395-260				15:00 FB		
Sepsiszentgyörgy	Simon Szabolcs 0744-307-550	18:00 IB	18:00 FB				10:00 IT 15:00 GYA
Szamosújvár	Szász Attila 0723-368-408						14:30 IT (minden 2. héten)
Székelykeresztúr	Tamás Sándor 0723-332-053						8:30 IT
Székelyudvarhely	Curcubet Gábor 0366-102080		19:00 FB		19:00 FO		10:00 IT 11:00 HIT 16:00 FB
Szováta	Kovács Ferenc 0722-573-019			17:00 FB			10:00 IT 15:00 GYA 17:00 FB
Vulkán	Zólya Csaba 0723-395-260		17:00 FB				10:00 IT 15:00 GYA 17:00 FB
Beregszász	Lőrinc Bertalan 380-99-1770214		18:00 FB u	14:00 FB			10:00 IT
Búcsú	Demeter Géza 380-99-6063813					16:00 GYA	15:00 FB 17:00 FB
Gát	Gál István 380-99-1817233			17:00 FB			10:00 IT 11:30 GYA 11:30 IB
Izsnyéte	Lőrinc Bertalan 380-99-1770214	18:00 IB			19:00 FB		14:00 GYA 15:00 IT
Rafajna	Gál István 380-99-1817233				18:00 FB		14:00 IT
Zápszony	Gál István 380-99-1817233			19:00 FB	16:00 FB		12:00 GYA 15:30 IT 16:00 GYA 16:30 IB

IT – istentisztelet, KIT – kórházi istentisztelet, FB – felnőtt bibliaóra, IB – ifjúsági bibliaóra, FO – fórumbeszélgetés,
HIT – hitvallás tanulmányozás, GYIT – gyerekestentisztelet, GYA – gyerekalkalom, EV – evangelizáció